

Opinia națională

Săptămânal de opinie, informație și idei de larg interes național

Agricultura este punctul de sprijin al relansării economice

Prof.univ.dr.ing.
David DAVIDESCU,
membru
al Academiei Române

Agricultura este cea mai veche și cea mai mare întreprindere de producție de pe glob și – de ce nu? – din țara noastră.

În fond, agricultura nu este altceva decât o conlucrare a omului cu soarele. Fotosinteza este procesul de bază care întreține viața pe pământ. Prin fotosinteză cuantele de energie ce vin de la soare sunt transformate în energie chimică, sub formă de hidrați de carbon, lipide, proteine, vitamine, enzime etc.

Potențând procesul de fotosinteză prin măsuri tehnologice, soiuri cu potențial genetic de producție ridicat, îngrășăminte, irigații, tratamente fitosanitare, producția agricolă la unitatea de suprafață se poate dubla.

Problemele actuale ale agriculturii sunt de ordin tehnic, social-politic, economic, juridic, de ordinul dezvoltării rurale, al protecției și conservării solului, al protecției mediului, al valorificării producției agricole,

al îmbătrânirii mâinii de lucru la sate, inclusiv al tineretului, care tinde să părăsească satul, ca și al cercetării științifice.

Problemele actuale ale agriculturii derivă și din modul în care a fost gestionată această ramură economică de producție în ultimii 12 ani, de politica agrară promovată și de legislația referitoare la acest domeniu.

În acești ultimi 12 ani, exploatarea agricolă a suferit transformări profunde, prin trecerea de la marea exploatarea agricolă, la mica exploatarea – de multe ori de subzistență – la exploatarea cu timp de muncă parțial, la orașeanul arendaș, cu tendința vădită de a reveni din nou la exploatarea mijlocie sau la exploatarea mare de tip industrial.

Erorile făcute în restructurarea agriculturii se datorează și faptului că cei care au pregătit aceste reforme:

– Nu au ținut seama că în ultimii 50 de

ani societatea a evoluat, raportul sat-orăș s-a modificat radical, iar tehnologia agricolă s-a schimbat, trecându-se de la munca manuală și cu animale, la mecanizare, chimizare, sisteme de producție de tip industrial și că nu este cazul să ne întoarcem la sistemul de agricultură practicat înainte de 1948.

– Nu s-a luat în considerare modul cum a evoluat agricultura din alte țări din vestul Europei și nici acele tendințe către care ar fi evoluat și exploatarea agricolă din țara noastră, dacă nu ar fi fost etapa „socialistă”, și anume, către exploatarea mijlocie de tip familial.

– Nu s-a ținut seama de un principiu fundamental al exploatarei țărănești, și anume că între proprietarul de pământ, mijloacele de producție și familia acestuia există o unitate de nedespărțit.

– Nu s-a luat în considerare faptul că agricultura nu este doar o ramură de producție de bunuri necesare alimentației umane și industriei ușoare, ci este, în același timp, un **mod de viață**, o entitate socială, economică, culturală și administrativă.

În etapa actuală, politica agrară a țării noastre trebuie să se încadreze în politica agrară a Uniunii Europene, adică a obiectivelor și mecanismelor principale ale acestei politici, ale etapelor ce trebuie parcurse, ale reformelor și strategiilor privitoare la dezvoltarea în viitor a politicii agricole comunitare.

Obiectivele majore ale Uniunii Europene în domeniul agricol, conform art.39 al Tratatului de la Roma (1957) constă în:

– creșterea producției agricole, pentru a asigura hrana unei populații în continuă creștere și pentru ridicarea nivelului ei de trai;

– asigurarea unui nivel de trai echitabil pentru comunitatea agricolă rurală;

– stabilizarea piețelor agricole;

– asigurarea unor prețuri rezonabile pentru producătorul agricol și pentru consumator;

– garantarea unui suport financiar regulat pentru producătorul agricol.

(Continuare în pag. 6)

Pe marginea sondajului ISOP

În așteptarea unei reale evoluții economice și sociale

Prof. univ. dr. Nicolae RADU,
decanul Facultății de Sociologie - Psihologie,
director științific al ISOP

Dezurbanizarea este un proces anarhic, dar nu fără țintă. Oricât ar fi de dramatic reculul, echilibrul va fi atins atunci când destructurarea se va apropia de punctul de la care a pornit sub presiunea industrializării de tip comunist. În unele cazuri, acest punct este zero și unele orașe vor dispărea. Fără exploatarea carboniferă, Valea Jiului va redeveni *ceea ce a fost*, o zonă de „momârlani” (rămășițe), mai vechi sau mai noi. Un nou proces de dezvoltare ar putea să o transforme în ceva similar „Țării Galilor” (Marea Britanie), dar asta rămâne de văzut. Nu este numai cazul Văii Jiului. Fără „Uzina Mecanică”, „Relaxa” și „Filatura de Lână” ce va mai rămâne din orașul Mizil? Va rămâne *ceea ce a fost*, adică, se va întoarce la starea de târg interbelic. „Capabil să-și reia dezvoltarea de acolo” de unde a lăsat-o. Satele refăcute ale dealului și ale câmpiei vor avea nevoie de un „târg” și târgul va reinvia pentru a asigura schimbul de „produse specifice”. O categorie de orașe, ca Panciu (Vrancea), de exemplu, vor redeveni sate fără un efort prea mare și fără drame deosebite, deoarece dezvoltarea lor a fost slabă. Sunt și orașe pe care dezindustrializarea nu le va atinge,

deoarece ele au fost și au rămas localități legate de exploatarea unor resurse naturale care nu s-au epuizat. Este cazul orașului Boldești (Prahova), dar și al altora.

Satele vor continua și ele un „echilibru înăpoi”. Un sat depopulat nu mai poate redeveni ceea ce a fost: îi lipsește oamenii, îi lipsește CAP-ul, cu tehnica lui agricolă și cu specialiștii pe care acesta i-a avut. Decapitat, rămas fără CAP sau IAS, rămas în seama unor bătrâni, el va înainta spre dispariție. Pentru el și pentru această categorie de sate, Decembrie 1989 nu însemnează un „moment de cotitură”, ci continuarea procesului de involuție până la capăt.

Dar, de undeva poate începe totuși evoluția și tocmai căutarea acestei „linii ultime de retragere” reprezintă marea problemă a gândirii economice și sociale din țara noastră.

Se pot salva și trebuie salvate pe cât posibil – combinate și platforme, se pot moderniza întreprinderi mai mici, se pot dezvolta activități industriale rentabile, chiar în actualele condiții, agricultura și ea destulă „zonă” din care poate porni dezvoltarea.

(Continuare în pag. 6)

Pagina 8:

Recensământul populației și al locuințelor

Prof.univ.dr.
Victor AXENCIUC

FUNDAȚIA ROMÂNIA DE MÂINE

acordă burse de merit, în valoare totală de **1.000.000.000 lei**,

studentilor Universității Spiru Haret, care se disting prin rezultate deosebite în pregătirea profesională

Fundația *România de Mâine* a hotărât să acorde, anual, din fonduri proprii, 1 miliard de lei, pentru burse de merit, studenților Universității *Spiru Haret* cu rezultate deosebite în pregătirea profesională.

Recent, în ședința comună a Consiliului Fundației *România de Mâine* și a Senatului Universității *Spiru Haret* au fost aprobate 176 burse de merit pentru studenții Universității *Spiru Haret*, care s-au distins, prin rezultatele obținute la învățătură, în anul școlar 2000-2001.

Potrivit prevederilor *Regulamentului de acordare a burselor studențești de merit*, cuantumul acestora este diferențiat în funcție de mediile obținute în anul universitar anterior și de taxele de școlarizare pentru fiecare facultate sau colegiu.

Au fost acordate două categorii de burse de merit:

1. burse de merit, categoria A, pentru studenții cu medii cuprinse între 10 și 9,50;
2. burse de merit, categoria B, pentru studenții cu medii cuprinse între 9,49 și 9.

Totodată, studenților beneficiari ai acestor burse le-au fost atribuite *Diplome pentru burse de merit*.

Publicăm în pagina 3 lista studenților care beneficiază de burse de merit, categoriile A și B.

Una din *Diplomele* acordate, împreună cu bursa de merit, celor 174 de studente și studenți ai Universității *Spiru Haret*, ale căror rezultate la învățătură îi îndreptățesc să primească asemenea recompensă și atestatul respectiv.

Un om pentru România

Diplomatul, omul politic, patriotul Nicolae Titulescu

inimă florul primelor sentimente de respect pentru truditarii ogoarelor. În anii copilăriei s-a născut patriotismul lui Titulescu, în al cărui sol și-au împlântat adânc nu numai educația și instrucția sa școlară, dar și întreaga sa cultură.

Preocupat de mic pentru studii, Nicolae Titulescu a urmat cursurile primare și liceale din orașul natal. Dotat cu o excepțională capacitate de a-și însuși orice disciplină la care se adaugă sârguința și tenacitatea cu care se pregătea, Nicolae Titulescu obține premiul de onoare la examenul de bacalaureat, susținut în anul 1900, fiind considerat cel mai strălucit elev al școlii, lăsând o frumoasă amintire în inima profesorilor și a colegilor. După absolvirea cursurilor liceale, Titulescu a plecat la Paris pentru a studia științele juridice. Timp de cinci ani a urmat cursurile Facultății de drept din capitala Franței. După strălucite studii în drept, Nicolae Titulescu revine în țară, devenind pe rând, avocat, profesor universitar la Iași și București, deputat și membru al guvernului.

În 1907, se căsătorește cu Ecaterina Burcă, fata unui proprietar de pământuri, vecin cu Titulescu în comuna sa natală Titulești. Zestrea ei îi permite să achiziționeze în 1912 o foarte frumoasă proprietate la București pe Șoseaua Kiseleff, care i-a servit ca principală reședință până în 1937.

Ca om de stat, a conceput planuri de mare anvergură: reforma agrară, reorganizarea fiscală, sistemul defensiv franco-sovieto-român, dar împrejurările politice ale vremii nu i-au permis să le înlătuiească în totalitate. Îndepărtat din guvern (august 1936), a emigrat în Franța unde și-a continuat activitatea de promovare a ideii menținerii păcii.

Evenimentele ce au urmat după „demisia sa” l-au decepționat, copleșit și marcat, din punct de vedere moral, mai mult va trebui să înfrunte boala aproape fără întrerupere până la moartea sa.

Titulescu era printre cei vizați de naștiți și el simțea acest lucru. Realizarea previziunilor sale: München, al doilea război mondial, înfrângerea Franței, dezmembrarea României, prădarea casei sale și incendierea bibliotecii sale din București de către Garda de Fier nu puteau decât să-l deprime. Sub această viziune sumbră, la 17 martie 1941, în orașul Cannes (Franța) se stinge din viață unul dintre cei mai mari diplomați pe care i-a avut România.

(Continuare în pag. 4)

Consultații pentru studenți

ECONOMIA DIGITALĂ

Prof.univ.dr. Gheorghe ZAMAN,
decanul Facultății de Management Financiar-Contabil

1. Efecte micro și macroeconomice

Noua economie sau economia digitală, rezultantă a interacțiunii dintre calculatorul personal, telecomunicații, Internet și electronică, se caracterizează printr-o serie de **trăsături** cu totul deosebite de economia tradițională.

În primul rând, este vorba de **crearea unui nou model de afaceri** (e-business, e-commerce, e-banking etc.) prin intermediul intra și internetului, care schimbă radical eficiența acestora, în sensul reducerii costurilor, inclusiv a celor tranzacționale, pe baza relației afacere/afacere (B2B), afacere/cumpărător (B2C), afacere/angajat (B2E), afaceri/guvern (B2G), guvern/afacere (G2B) etc. În ultimul timp, comerțul electronic a căpătat extinderea cea mai mare ca formă concretă de realizare a unor afaceri, la care se adaugă și conturarea unor piețe sui generis a cunoștințelor științifice, impulsivitate de ritmul fără precedent al dezvoltării sectorului cercetare-dezvoltare.

Noua economie plasează, în prim plan, **cererea, nevoile consumatorilor** care se implică într-o măsură din ce în ce mai mare la conceperea, realizarea și utilizarea bunurilor și serviciilor, începând încă din stadiul cercetării și dezvoltării acestora. Din acest punct de vedere, noua economie are un caracter interactiv, participativ, realizând interfața dintre ofertă și cerere pe un areal de volum și structură, în spațiu și timp, cu mult mai riguros. Rolul consumatorului crește mai ales în sensul că acesta poate deveni o importantă sursă de idei inovaționale pentru producător, sau de forțare a inovării, în scopul menținerii sau extinderii pieței, al sporirii gradului de confort sau, ceea ce este foarte important, al ridicării nivelului de sustenabilitate a dezvoltării economice.

Concurența și cooperarea reprezintă două laturi inseparabile ale economiei digitale, ținând seama de interacțiunea dintre cerere și ofertă, mai sus menționată. Formele de manifestare a concurenței între producători sunt radical schimbate de prioritatea care se acordă unui consumator în continuă și rapidă schimbare în ceea ce privește nevoile, gusturile și cerințele, astfel încât acesta îi obligă pe competitori să și coopereze.

Economia digitală presupune un **consum mai mare de muncă de concepție**, de înaltă calificare care creează o valoare adăugată mai ridicată, noi locuri de muncă, segmente practic nelimitate de oportunități de afaceri și creativitate, prin existența unor standarde flexibile și interconective care facilitează nevoia integrării și/sau individualizării diferiților consumatori. De aici și constatarea că noua economie este „scientintensivă” și „artintensivă”.

Diminuarea consumului de resurse, mărirea spiritului novator și întreprinzător, creșterea productivității muncii, a vitezei producerii și schimbării fenomenelor și proceselor economice, sporirea valorii adăugate reprezintă doar câteva dintre efectele economice care au impuls economia digitală ca formă superioară a economiei în general.

Important este de menționat că fiecare dintre principiile noii economii deschid paradigme specifice pentru știința economică, în general, dar mai ales pentru diferitele discipline și specializări ale acesteia

Noua economie se supune principiului potrivit căruia „cu cât mai multe persoane se implică, cu atât avantajul pentru fiecare implicat este mai mare” (the more people involved the bigger benefit for everyone involved).

Efectele micro și macroeconomice ale noii economii și SI au la bază principiile general valabile ale dezvoltării acesteia, care sunt: a) **convingere** (awariness); b) **accesibilitate** (accessibility); c) **disponibilitate** (availability); d) **existența** resurselor necesare (affordability); e) **adecvare** (appropriatness).

Analiza pe sectoare a reducerii costurilor ca urmare a introducerii uncea dintre cele mai răspândite forme de manifestare a noii economii afaceri/afacere (B2B) este extrem de semnificativă (tabelul nr. 1). Cele mai mari economii se realizează în industria componentelor electronice, iar cele mai scăzute în extracția cărbunelui, industria alimentară și sănătate.

Tabelul nr. 1

VOLUMUL ECONOMISIRILOR POTENȚIALE PE RAMURI CA URMARE A INTRODUCERII B 2 B

Ramura	B 2 B versus B A M Economii potențial estimate
Industria aerospațială	11%
Chimie	10%
Cărbune	2%
Comunicații	5%-15%
Calculatoare	11%-20%
Componente electronice	29%-39%
Industria alimentară	3%-5%
Produce forestiere	15%-25%
Transport feroviar	15%-20%
Sănătate	5%
Științele vieții	12%19%
Prelucrarea metalelor	22%
Media și reclamă	10%-15%
Servicii de întreținere	10%
Petrol și gaze	5%-15%
Hârtie	10%
Oțel	11%

Tehnologia informației și a comunicațiilor (TIC) are o serie de implicații macroeconomice, a căror analiză este deosebit de utilă în luarea deciziilor. În principal, acestea se referă la:

- cheltuielile cu investițiile pentru TIC trebuie să crească;
 - companiile trebuie să introducă e-engineering-ul în operațiile lor, pentru a utiliza mai bine TIC, a reduce costurile și spori eficiența;
 - piețele financiare trebuie să fie deschise pentru a permite finanțarea inovării;
 - piețele capitalului de risc și ale ofertelor publice inițiale (initial public offerings) trebuie să fie dezvoltate, pentru a întări procesul inovativ;
 - încurajarea IMM-urilor și crearea unui mediu antreprenorial practic;
 - reglementările trebuie să crească în amplitudine și rigoare;
 - politicile monetare trebuie ajustate (în special rata dobânzii).
- Considerentele microeconomice** pentru dezvoltarea noii economii vizează:
- liberalizarea furnizorilor monopolști care țin costurile ridicate;

- legislație specifică TIC și Internet (semnătura digitală și altele);
- acces la rețele de comunicații;
- evitarea suprareglementărilor;
- legea proprietății intelectuale și a drepturilor de licență;
- piață de capital solidă;
- infrastructură conformă cu standardele internaționale;
- libertate de acces la informație;
- interacțiuni între agenții economici, guvern, industrie, academie și cetățeni;
- concurență și competiție.

TIC are un impact complex nu doar asupra economiei și eficienței acesteia, dar și asupra tuturor laturilor vieții oamenilor, între care:

- **capacitatea de exercițiu a drepturilor democratice și responsabilităților civice**, Intmet-ul oferind condiții pentru un electorat mai bine informat și participativ, cu un comportament rațional motivat;
- crearea de **noi interacțiuni între Guvern și cetățeni**, prin informatizarea guvernării (e-Governance) și a democrației (e-Democracy), ceea ce oferă persoanelor posibilitatea de a fi participanți la autoguvernare, la procesele instructive și deliberative, consolidând bazele exercițiului democratic și limitând devierile contraproductive ale jocului politic, mai ales într-o economie de piață emergentă;
- cetățenii își transformă profund comportamentele de la cele de **tip „reactiv”**, la cele de **tip „proactiv”**, fiind în cunoștință de cauză, ceea ce le mărește șansa de creativitate și inovare;
- reconcilierea, consensualizarea, transparența, eficiența parteneriatului și a dialogului social dobândesc șanse incomparabil mai mari de realizare în condițiile tipului informațional de guvernare și democrație.

Întrucât „noua economie” se bazează pe TIC, considerăm că analizele cu diferite grade de agregare la nivelurile micro, mezo și macroeconomic reprezintă un demers necesar pentru a identifica traiectoriile dinamizoare ale propagării efectelor acestora în plan local și global. Tocmai de aceea, ne vom referi în continuare la câteva aspecte privind raportul global/local într-un domeniu relevant al economiei digitale, și anume, acela al comerțului electronic (e-Commerce).

2. Aspecte globale și locale în comerțul electronic (e-Commerce)

Noțiunile de comerț electronic global și local se referă la schimbul de produse și servicii prin Internet între parteneri aflați în diferite țări și regiuni ale lumii și, respectiv, cei aflați în vecinătatea mai mult sau mai puțin apropiată.

Problema „global versus local” în cercetările privind e-Commerce este de dată recentă și nu se poate da un răspuns tranșant în legătură cu acest aspect, pe cât de complex, pe atât de provocator.

Problema centrală a e-Commerce este dacă acesta reprezintă un **proces intrinsec** global, urmând o logică similară caracterului global al Internet-ului sau dacă influențele și beneficiile sale cele mai semnificative s-ar manifesta prin utilizarea locală a Internet-ului pentru afaceri.

Cum pentru multe țări e-Commerce se află în faza sa de început, evidența este mai degrabă fragmentată, nerelevantă decât sistematică, ceea ce nu permite clasificări și desprinderea unor tendințe cantitative pe termen mediu și lung.

Pe baza observațiilor și cercetărilor noastre, ca și ale altor specialiști, rezultă că, după un prim val de abordări globale, multe utilizări locale ale comerțului electronic au început să apară. Problema aceasta a fost mai bine clarificată, din punctul de vedere al dezvoltării regionale, la numeroase întâlniri internaționale, printre care cele de la Comisia Europeană, în anul 1999 (Tekes Information Society Technologies Conference).

Dezbaterile au continuat în acest domeniu ca urmare a impulsului creșterii rapide a comerțului electronic în lume și, mai ales, a apariției nevoilor pieței electronice de tipul afacere/afacere (B 2 B). Aceste piețe și schimburi au fost create în mod tipic de către alianțe internaționale ale cumpărătorilor, în cadrul unor sectoare industriale distincte, cum ar fi industria de automobile, comerțul cu amănuntul, industria aerospațială, chimie și agricultură. Acestea au apărut, de asemenea, și în profil intersectorial ca, de exemplu, întreținere, prestați și punere în funcțiune, ca și în prestarea generală de servicii în al căror caz, cel mai probabil, se implică terții. Potrivit prognozelor, practic, în fiecare sector vor apărea astfel de piețe electronice care, după cum se preconizează, sunt cel mai bine predispușe să se transforme în medii comerciale electronice globale. În cadrul dezvoltării acestor tendințe, apare problema privind oportunitățile creșterii globale a unor astfel de piețe electronice, precum și cea a barierelor și strategiilor de marketing (vezi CommerceNet B 2 B, Big Bang Conference series).

În abordarea problemei „global versus local” în comerțul electronic, evidențiem ca factor adițional și imensa capitalizare a pieței companiilor Internet. Această dă „dotcoms”-urilor baza financiară pentru a instrumenta o strategie de afaceri cu prezență globală, prin ample achiziții și fuziuni sau prin investiții în mărci sau în infrastructuri de furnizare globală. În același timp, dezbaterile se concentrează asupra aspectelor macroeconomice, în condițiile în care comerțul electronic tinde să reprezinte un factor al competitivității globale.

Problema global-local a devenit tot mai importantă, fiind articulată și bazată pe realitatea actuală a afacerilor, într-o măsură din ce în ce mai mare, într-o serie de aspecte privind:

- barierele în fața comerțului electronic;
- strategiile de marketing care tind să devină globale;
- tipurile de piețe electronice globale;
- modele globale de afaceri în comerțul electronic;
- impactul comerțului electronic asupra competitivității globale;
- avantajul țărilor și regiunilor care „se mișcă repede” sau dețin rolul de lideri;
- comerțul electronic și fluxurile comerciale globale;
- rolul guvernelor în sprijinirea și reglementarea comerțului electronic;
- schimbări în structura industriilor globale;
- prezența globală bazată pe dezvoltarea regională.

Indiferent că este vorba de comerțul electronic local sau global, acesta întâmpină o serie de dificultăți și obstacole mai mari sau mai mici, în funcție de o serie de factori de influență în domeniile economic, social, tehnologic, cultural etc. Ne vom referi la unele dintre aceste obstacole în ideea sensibilizării specialiștilor pentru găsirea căilor de reducere sau înlăturare a acestora.

Inadecvarea livrării globale și a sistemelor de derulare

Potrivit cercetărilor de specialitate (Forrester Research 1999), ca și rezultatelor unor anchete recent lansate, circa 85% din respondenți nu au recurs la comenzi internaționale **din cauza complicațiilor vamale, de impozitare și formalităților cu transportul**. Principalul obstacol, care continuă să existe, este cel legat de distribuția globală a bunurilor și serviciilor..

Un alt obstacol se referă la dificultatea de a derula livrarea și/sau expediția unor loturi (pachete) mai mici. Cercetările din țările membre ale UE evidențiază complicații ale transportului internațional și datorită fragmentării logisticilor inter-țări.

Marii operatori din domeniile transportului, logisticii și poștei consideră că oportunitate naturală de afaceri livrările libere între frontiere, amplificate de o serie de servicii generatoare de valoare adăugată. Operatorii mai mici, din sectoarele transport și logistică, au în vedere necesitatea conlucrării dintre ei, în echipe, prin interconectarea sistemelor lor. Un exemplu al acestei interconectări, cu accent pe impactul organizării procesului de afaceri, este proiectul EU TRANS 2000.

Diferență de cultură, limbă și practică comercială

Diferența de cultură și limbă continuă să rămână un obstacol semnificativ al globalizării piețelor electronice. Aceasta include, de asemenea, și cultura afacerilor și practica propriu-zis comercială. Adesea dificultățile în comerțul electronic global sunt create de diferențele în sistemele legislative. În domeniul serviciilor juridice, piețele electronice globale nu se pot crea cu ușurință, excepție făcând unele domenii-nișă, cum ar fi practica juridică internațională pentru cazul marilor corporații.

Intermediarii comerciali, cum sunt băncile, firmele de comerț, managerii lanțurilor internaționale de livrări, Camerele de comerț, ca și armonizarea condițiilor de livrare și contractele din comerțul internațional, sub egida ONU și a Camerelor Internaționale de Comerț, reușesc să surmonteze dificultățile generate între diferențele de cultură, limbă și practică comercială dintre țări. În acest sens, și tehnologia se poate dovedi utilă sprijinirii negocierilor, în situații de diversitate a practicii de afaceri (vezi proiectele EU MEMO, COBRA, COSMOS etc.)

Fragmentarea în industrie

O altă barieră în crearea piețelor electronice globale este reprezentată de amplificarea diferită a fragmentării în sectorul industrial. În țările în care industria este divizată în multe firme mici, poate fi deosebit de greu să se atingă economia de scară necesară creării unei piețe electronice globale, chiar dacă piața produsului de bază, potențial, poate fi considerată globală. Internet-ul și piețele electronice pot crea presiuni adiționale, în scopul consolidării industriilor fragmentate, în mod similar cu serviciile financiare, asigurările, transporturile și turismul. Cea mai potrivită soluție este crearea unor rețele de afaceri (network business) în care se creează un sistem simbiotic viabil între întreprinderile mari și cele mici (subcontractanți), punându-se în valoare complementaritatea avantajelor acestora.

Cadrul global autoreglator și juridic

Diferențele inter-țări în schemele autoreglatoare și juridice constituie o altă barieră în fața comerțului global. În ultimii ani, au fost realizate progrese semnificative în adaptarea cadrului legal la realitatea comerțului electronic și în dezvoltarea autoreglării acestuia prin convenirea codurilor de conduită, în cadrul dezbaterilor și politicilor mai multor organisme internaționale. Cu toate acestea, legile și cadrul de conduită adesea vizează o singură țară și nu au o aplicabilitate globală în mai multe țări. Singura excepție o reprezintă UE, care ar putea să construiască pe baza cadrului comun al Pieței Interne și care, în consecință, ar reuși să pună în mișcare rapid cadrul a 15 țări pentru comerțul electronic.

Recenta inițiativă e-Europe a UE se concretizează în desfășurarea eforturilor pentru a ridica la nivel global cadrul național și regional și a compatibiliza mijloacele de arbitraj și mediere a litigiilor și disputelor. Aceasta va contribui la o mai mare fluidizare și rapiditate a fluxurilor de bunuri și servicii între țări la costuri relativ reduse.

Bariere specifice micilor întreprinderi

Micile întreprinderi întâmpină o serie de dificultăți în a participa sau crea piețe electronice globale. În primul rând, acestea se referă la volumul relativ scăzut al **resurselor de capital și personal**, lipsa de vizibilitate a mărcilor de fabricație. În cazul IMM-urilor, problema cheie în crearea unor piețe electronice este **alegerea unor strategii** specifice de genul **parteneriatelor strategice**, aranjamentelor privind împărțirea segmentelor de piață ca, de exemplu, franchising și scheme asociate acesteia (zone comerciale). Concentrarea asupra unor nișe de piață și cooperarea cu alte firme mici (crearea în comun a unor websites-uri pentru promovarea exporturilor, așa cum fac micii exportatori de mobilă în Spania). Ca participanți individuali la piețele electronice, întreprinderile mici pot întâmpina mari dificultăți, deoarece, în faza inițială a unor astfel de piețe electronice, vor crește mai degrabă transparența prețurilor decât transparența caracteristicilor produselor, în general (calitate, termen de livrare, nivelul serviciilor și cunoștințele referitoare la afaceri). Piețele electronice curente nu sunt adecvate pentru a face vizibile atribuțiile non-preț ale produselor. Cel puțin la început, acestea pot să îngusteze baza pe care micile întreprinderi concurează. Subliniem că afirmația noastră în acest sens nu reprezintă decât o ipoteză care ar fi interesant dacă, în viitor, am putea constata că este invalidată de cercetări empirice. Un exemplu practic care ilustrează cea mai mare parte a barierelor globalizării piețelor electronice este reprezentat de serviciile de sănătate online (The Economist, March 2000). Multe provocări au putut fi identificate în livrarea unor astfel de servicii, pe plan internațional, din SUA pe piețele europene, sau între țările UE. Cultura, practicile medicale și reglementările diferite pentru vânzarea medicamentelor online și reclamă, fragmentarea în sectoarele sănătate și asigurări au îngreunat mult intensificarea schimburilor de medicamente și servicii de asistență sanitară, la nivel global.

Strategii de marketing insuficient adecvate

Societățile care vor să participe la comerțul electronic global trebuie să-și exploateze activele de care dispun în mod global. Ele trebuie să depășească obstacolele din medile lor de afaceri și să-și soluționeze principalele slăbiciuni interne. Strategiile de marketing (vezi World Market Research Centre Business Driefing: Electronic Commerce, 1999) sunt, de regulă, următoarele:

- orientarea către o piață globală a produsului;
- participarea la un lanț global de livrare;
- ofertarea unui suport lingvistic multiplu;
- crearea unei zone rețea de franchising;
- complementaritatea prezenței fizice globale cu prezența pe Internet;

- construirea unei prezențe globale, prin fuziuni și achiziții.

Dacă strategia se bazează pe piața globală a unui produs, obstacolele cel mai probabil de depășit sunt de natură funcțională, operațională (ca, de exemplu, organizarea livrării globale). O modalitate de abordare a acestora poate fi subcontractarea. Dacă produsele și serviciile pot fi livrate online, cum ar fi software sau nouăți pentru specialiști, încadrarea în piața globală nu este o problemă.

Între țări pot exista și bariere de natură legislativă sau autoreglatoare. Vânzarea online a unor cărți tehnice, de exemplu, prespune a te ocupa de o piață globală a produsului, unde problemele care trebuie rezolvate se referă la expedierea globală a coletelor mici și diferențele de impozitare și vamale.

Strategiile de marketing electronic necesită abordarea atât a problemelor locale, cât și a celor globale, în același timp. Extinderea prezenței globale fizice cu cea virtuală este o rută către piață, în special pentru companiile mari.

Tipologia piețelor electronice globale și problemele acestora

Literatura de specialitate clasifică piețele electronice globale în patru grupe:

- **piețe electronice intrinsec globale** care se ocupă cu produse globale, consumatori, furnizori (exemplu: întreținere, reparații, automobile);
- **piețe locale global organizate** (de exemplu, licitațiile de bunuri perisabile);
- **piețe locale cu infrastructură globală**;
- **asociații de export** în care produsele sunt exportate global prin colaborarea producătorilor.

Piețe electronice intrinsec globale sunt acele piețe care se ocupă cu produse de natură globală și cu consumatori și furnizori, care sunt caracterizate printr-o prezență globală. Multe dintre schimburile B 2 B aparțin acestei categorii de piețe. De exemplu, sectorul automobilelor reprezintă, într-o mare măsură, o industrie globală, în care lanțurile ofertei se întind pe întreg globul, iar furnizorii de piese de schimb și uzinele de automobile cooperează cu parteneri din întreaga lume. „Autochange” este o piață mare a automobilelor adună principalii producători din SUA, Europa și Japonia (Renault, Toyota, Deimler Crysler, Ford, EU). Un alt exemplu îl reprezintă comerțul cu produse „rutiniere” de afaceri sau așa-numitele bunuri neproductive care cuprind serviciile de menținere, reparații și organizare (MRO). Acestea sunt necesare pentru afaceri în lumea întreagă și adesea există mulți furnizori pe plan mondial pentru astfel de produse. Piețele care oferă o viziune uniformă asupra produselor oferite (Trade zone, Barclays, B 2 B) sunt intrinsec globale, iar operarea pe aceste piețe pornește de la timpul de livrare și costuri, care depind de transport, până la reglementări referitoare la export și import și la diferențe în practica de afaceri. Provocarea pentru piețele intrinsec globale constă în a face față cererii și ofertei, evitând fragmentarea într-o mulțime de piețe locale.

Piețele locale global organizate sunt în mod necesar limitate din punct de vedere geografic. Cu toate acestea, modul de abordare și desfășurare a tranzacțiilor într-o regiune poate fi utilizat și în alte regiuni, în felul acesta realizându-se o legătură între piețele respective. Un exemplu este industria pescuitului în cadrul căreia au fost create licitațiile electronice, printre altele și ca rezultat al realizării Proiectului European Infomar. Software-ul licitațiilor bazate pe Internet a făcut posibilă interconectarea licitațiilor în întreaga Europă. Peștele care a fost prins se negociază la licitații electronice, în timp ce pescadoarele sunt încă pe mare.

În funcție de tranzația încheiată, vasul cu pește poate alege cel mai convenabil port în care să descarce marfă. În fapt, s-a creat o singură licitare pentru întreaga regiune care cuprinde un număr de țări europene vecine. Practic, zona de licitare se limitează la o regiune dată care aplică aceleași reguli și proceduri ca și în alte părți ale lumii.

Piețele locale construite pe o infrastructură globală reprezintă un alt tip de piață electronică funcțională în plan local și global. Când se vorbește despre piețele electronice globale nu toate trebuie să fie într-adevăr globale. Funcția reală de reprezentare și comercializare a acestor tipuri de piețe poate fi în întregime locală, în timp ce funcțiile de acces, plată, securitatea și livrarea produselor ar putea fi globale. În acest sens menționăm comerțul electronic prin telefonია mobilă sau m-commerce. Serviciile specifice localizării vor deveni probabil o trăsătură cheie a comerțului mobil, de exemplu, atunci când se face o comandă pentru taxi de pe un telefon mobil la soirea într-o localitate. Chiar dacă aceasta constituie o funcție foarte dependentă de localizare, ea necesită accesul la o infrastructură de rețea mobilă larg disponibilă, de preferință globală. Infrastructura suportă roaming-ul global pentru acces. Este probabil ca “Serviciile de roaming” să fie introduse în viitor pe o scară și mai mare. Un exemplu îl constituie roaming-ul pentru serviciile de taxi care potențial creează un serviciu global de taxi, pe baza ofertelor locale și a înțelegerilor de roaming. Este de presupus, de asemenea, că infrastructura va suporta plățile global. Interesant este de luat în considerație care dintre serviciile de infrastructură vor deveni nucleul care urmează a fi disponibili pe o bază globală și care servicii ar putea deveni global disponibile pentru a mări eficiența și gradul de adecvare pentru o multitudine de piețe locale construite pe servicii de infrastructură globală.

Asociațiile de export reprezintă un alt tip de piață electronică de dimensiune globală care, cu toate acestea, este caracterizat și printr-un puternic element local.

Conceptul constă în existența unui număr de furnizări (ofertanți), dintr-o aceeași regiune geografică, care caută o prezență globală, dar care nu sunt capabili să acționeze global în mod individual. Aceștia creează o entitate comună de export, care se ocupă, în numele lor, de complexitatea comerțului internațional cum ar fi cataloage în mai multe limbi, reglementări de export/import, finanțări în mai multe valute, expediții internaționale etc.

Acestea creează eficient un spațiu comun de piață care poate fi tot atât de simplu ca și un e-mail sau ar putea dobândi o funcționalitate mai bogată decât cea a unei terțe piețe. Ca exemplu în această privință cităm grupul de producători de mobilă din Spania care au creat Furniture Net.

Burse de merit,

în valoare totală de 1.000.000.000 lei,

acordate de Fundația *România de Mâine* studenților Universității *Spiru Haret*,

în anul universitar 2001-2002, pentru rezultatele obținute la învățătură în anul universitar 2000-2001

București

Facultatea de Limbi și Literaturi Străine

Studenți care au primit bursă de merit , categoria A

- Voicu Georgia Gabriela, an II, media 9,69
- Axente Luciana, an VI, media 9,56

Studenți care au primit bursă de merit, categoria B

- Roșu Aurelia Carmen, an II, media 9,30
- Lepădatu Ovidiu, an III, media 9,08
- Postolache Alina Mariana, an III, media 9,00
- Encică Daniela, an IV, media 9,33
- Sârbu Cristina, an IV, media 9,28
- Luca Ana Maria, an IV, media 9,28
- Chiriac Georgeta, an IV, media 9,25
- Tănăsie Grigore Octavian, an IV, media 9,19
- Smaranda Adina, an IV, media 9,00
- Ion Mihaela, an IV, media 9,00

Facultatea de Drept

Studenți care au primit bursă de merit, categoria A

- Trepcea (Marica) D.C. Alexandra Simona, an IV, media 9,50

Studenți care au primit bursă de merit, categoria B

- Epifanov I. Adela, an IV, media 9,37
- Mardale I. Daniela Simona, an IV, media 9,25
- Stancu R. Mădălina, an III, media 9,25
- Vasilache O. Filofteia Roxana, an II, media 9,12
- Văcărelu T. Marius, an III, media 9,11
- Barbu Gh. Alexandra Raluca, an IV, media 9,00
- Frone V. Monica, an IV, media 9,00

Facultatea de Marketing și Comerț Exterior

Studenți care au primit bursă de merit, categoria A

- Pătlăgică M. Carmen-Florentina, an III, media 9,81

Studenți care au primit bursă de merit, categoria B

- Nicolau T. Daniela-Alexandra, an III, media 9,31
- Geangu N. Iuliana-Petronela, an II, media 9,12

Facultatea de Management Financiar-Contabil

Studenți care au primit bursă de merit, categoria B

- Marinică Gheorghîta Cristina, an III, media 9,23

Facultatea de Arhitectură și Urbanism

Studenți care au primit bursă de merit, categoria B

- Ciornei C. Catrinel Silvia, an VI, media 9,00

Facultatea de Sociologie-Psihologie

Studenți care au primit bursă de merit, categoria A

- Stănescu L.M. Raluca Andreea Anca, an III, media 9,75
- Vasile T. Fânica, an III, media 9,58
- Vișinescu A. Andreea Florentina, an III, media 9,50
- Andrieș A. Alina Maria, an IV, media 9,92
- Stoian Gh. Gabriel Cătălin, an IV, media 9,84
- Apostică M. Paul Marian, an IV, media 9,76
- Dediu I. Cornelia, an IV, media 9,61
- Dubălaru D. Irina, an IV, media 9,61

Studenți care au primit bursă de merit, categoria B

- Iovănescu P. Gabriela Elisa, an II, media 9,27
- Ghițescu D.G. Sandra Iuliana, an II, media 9,18
- Popa I. Mihaela, an II, media 9,18
- Podeanu E. Andreea Florentina, an II, media 9,00
- Stoenescu (Stănescu) V. Carmen Mihaela, an II, media 9,00

- Mușat T. Viorel Cristian, an III, media 9,41
- Oancea V. Monica Elena, an III, media 9,41
- Bălan C. Elena Alina, an III, media 9,33
- Dobrescu V. Georgiana Virginia, an III, media 9,25
- Greceanu I. Cristina, an III, media 9,25
- Herescu Șt. Simona Alina, an III, media 9,16
- Bălan V. Alina, an III, media 9,00
- Țârleanu Gh. Mihaela, an III, media 9,00
- Burluc I. Oana Diana, an III, media 9,46
- Marinescu A. Alexandra, an III, media 9,46
- Mocanu T. Domnica Tatiana, an III, media 9,38
- Șomfelean (Damian) Oana Raluca, an III, media 9,38
- Bătea Oana Karla, an III, media 9,30
- Marcu I. Cornelia, an III, media 9,23
- Bucur Violeta, an III, media 9,15
- Ionel (Bălescu) D. Alina Nicoleta, an III, media 9,15
- Fătu T. Magdalena Zoriana, an III, media 9,07
- Ghigea(Stănescu) E.Alina Lăcrămioara, an III, media 9,07
- Ghivulescu Liliana Daniela, an III, media 9,00
- Golicu C. Cristina Diana, an III, media 9,00
- Mincu C. Tiberiu Marius, an III, media 9,00
- Radu C. Daniela Corina, an III, media 9,00

Facultatea de Filosofie și Jurnalistică

Studenți care au primit bursă de merit, categoria B

- Buric M. Alina, an II, media 9,46
- Șerban Fl. Silviu Constantin, an II, media 9,33
- Jecu Șt. Elena, an II, media 9,27
- Popa A. Andreiana Teodora, an III, media 9,15
- Voicu I. Sorin Iulian, an III, media 9,15
- Bănărescu M. Gabriela, an III, media 9,08
- Dobrescu M. Nicoleta Cristina, an III, media 9,08

Facultatea de Istorie

Studenți care au primit bursă de merit, categoria A

- Laiu V. Vasilica Cornelia, an II, media 9,69
- Jinaru I. Elena, an II, media 9,61

Studenți care au primit bursă de merit, categoria B

- Grădinaru C. Andrei, an II, media 9,23
- Iordache M. Mihaela Emilia, an II, media 9,07
- Șerban D. Cristiana, an IV, media 9,41
- Cristea C. Alina Niculina, an IV, media 9,29
- Ursache C. Constantin Marian, an IV, media 9,05

Facultatea de Medicină Veterinară

Studenți care au primit bursă de merit, categoria B

- Bădiță G. Alina Ștefania, an V, media 9, 00

Facultatea de Educație Fizică și Sport

Studenți care au primit bursă de merit, categoria A

- Cotoman V. Rodica, an II, media 9,60

Studenți care au primit bursă de merit, categoria B

- Scărișoreanu F. Adrian Robert, an II, media 9,30
- Răducanu I. Gabriela Florina, an II, media 9,20
- Bărăgan (Vâlceanu) Gh. Aurica, an II, media 9,10
- Micșunescu S. Sorina Raluca, an II, media 9,00

Facultatea de Muzică

Studenți care au primit bursă de merit, categoria A

- Sigheartău Angela Lidia, an II, media 9,50

Studenți care au primit bursă de merit, categoria B

- Bălan Adriana, an II, media 9,37
- Ilie Alina Felicia, an II, media 9,36
- Țupa Emilian, an II, media 9,27
- Bocicor Lucia Maria, an IV, media 9,12
- Smarandache Mihaela, an III, media 9,09
- Stoian Adela, an III, media 9,00

Colegiul Universitar Pedagogic

Studenți care au primit bursă de merit, categoria A

- Epurescu N. Elena Oliviana, an III, media 9,63

Studenți care au primit bursă de merit, categoria B

- Roșu C. Elena, an III, media 9,26
- Cristescu (Roșu) Gh. Ana, an II, media 9,00

Constanța

Facultatea de Drept

Studenți care au primit bursă de merit, categoria B

- Botezat I. Onorina, an. II, media 9,22
- Nasta C. Maria, an IV, media 9,12
- Boroiu M. Mariana Cristina, an III, media 9,11
- Moise Alexa Adriana, an III, media 9,11
- Ailenei Pandele Alina Angela, an IV, media 9,00
- Bucur P. Luciana, an IV, media 9,00

Facultatea de Management Financiar-Contabil

Studenți care au primit bursă de merit, categoria B

- Caliminte E. Alina, an II, media 9,14
- Cucu A. Cristina Steliana, an IV, media 9,08
- Popa V. Magdalena, an IV media 9,00

Râmnicu Vâlcea

Facultatea de Drept

Studenți care au primit bursă de merit, categoria A

- Răducă Ana Maria, an III, media 9,78
- Tudorache Fabiola Iulia, an III, media 9,56

Studenți care au primit bursă de merit, categoria B

- Toader Anca Maria, an II, media 9,22
- Ureche Silviu Mihai, an III, media 9,22
- Vlăsceanu Petre, an III, media 9,00

Facultatea de Finanțe și Contabilitate

Studenți care au primit bursă de merit, categoria B

- Ion Maria, an II, media 9,18
- Vlad Elena, an III, media 9,43
- Oprea Valentin, an IV, media 9,25
- Bălăceanu Roxana, an IV, media 9,25

Colegiul Universitar Pedagogic

Studenți care au primit bursă de merit, categoria B

- Stanciu P. Cristina Mlădioara, an II, media 9,27
- Neguț V. Mihaela, an II, media 9,26
- Păunescu V. Emilia Maria, an II, media 9,26
- Mănescu Gh. Eleonora Valentina, an II, media 9,20
- Răduț D. Elena Claudia, an II, media 9,06
- Puia M. Aurora, an III, media 9,05
- Ionescu D. Gabriela Maria, an III, media 9,00
- Ștefănescu A. Alexandra Rodica, an III, media 9,00
- Țăranu C. Lidia Anca, an III, media 9,00

Brașov

Facultatea de Management

Studenți care au primit bursă de merit, categoria A

- Șonfălean N. Oana, an IV, media 9,84

Studenți care au primit bursă de merit, categoria B

- Șupială T. Rozalia Maria, an III, media 9,42
- Apostolescu Bogdan Constantin, an II, media 9,00
- Boboc C. Cristina Codruța, an II, media 9,00

Facultatea de Științe Juridice și Administrative

Studenți care au primit bursă de merit, categoria B

- Ion M. Florian, an II, media 9,00

- Radu Gh. Livia, an II, media 9,00
- Tănăsescu Elena, an IV, media 9,11
- Sachelia Nicoleta, an IV, media 9,05

Facultatea de Psihologie-Pedagogie

Studenți care au primit bursă de merit, categoria A

- Gogsman Aurica, an II, media 9,76
- Honcz Cristina, an II, media 9,69
- Popescu (Iordache) Dana, an III, media 9,70
- Hasnaș (Edu) Rodica, an IV, media 9,91
- Brașoveanu Mircea, an IV, media 9,91
- Aros (Turocz) Maria Magdalena, an IV, media 9,83
- Budai Blanka, an IV, media 9,83
- Apostu Mihaela, an IV, media 9,50
- Butnaru (Brătucu) Tamara, an IV, media 9,50

Studenți care au primit bursă de merit, categoria B

- Govor (Milhen) Doina, an II, media 9,46
- Moșneag (Găman) Doina, an II, media 9,30
- Ursică (Gheorghiu) Florina, an II, media 9,30
- Rus Laura Adriana, an II, media 9,23
- Anghel Cristina, an II, media 9,07
- Dragosim Monica, an II, media 9,07
- Ionel (Hurjui) Elena, an III, media 9,41
- Splinder (Nagy) Mariana, an III, media 9,31
- Șerban Dorin, an III, media 9,23
- Munteanu Meda Ioana, an III, media 9,17
- Szasz Anna Maria, an III, media 9,11
- Sulu Marcela Simona, an III, media 9,05
- Matei (Grigorescu) Grațela, an III, media 9,05
- Nan (Țicu) Manuela, an III, media 9,00
- Nagy Delia, an III, media 9,00
- Schiller Monica, an IV, media 9,33
- Gheorghe Mirela, an IV, media 9,33
- Onofrei Olga, an IV, media 9,25
- Crișan Sorin Iosif, an IV, media 9,25
- Rusu Roxana, an IV, media 9,16
- Sima Camelia, an IV, media 9,16
- Stoianovici Edit, an IV, media 9,00
- Bălăceanu (Chițu) Stela, an IV, media 9,00
- Rusu Ioana Cristina, an IV, media 9,00
- Ilișoi Mirela, an IV, media 9,00
- Kolumban Erika, an IV, media 9,00

Câmpulung Muscel

Facultatea de Finanțe și Contabilitate

Studenți care au primit bursă de merit, categoria B

- Șuba Al. (Vintilă) Daniela, an II, media 9,20
- Cosac N. (Busuioc) Elena, an II, media 9,10
- Bălălău M. (Stănescu) Lenuța Monica, an II, media 9,00
- Gancea P. Daniela, an II, media 9,00
- Andreescu C.(Zărnescu)Odi Mihaela, an IV,media 9,16
- Ciotei C. Fabian, an IV, media 9,16

Colegiul Universitar Pedagogic

Studenți care au primit bursă de merit, categoria A

- Mușat Maria (Ilie Mușat), an III, media 9,53

Studenți care au primit bursă de merit, categoria B

- Radu G. Dorilena Elena, an II, media 9,06
- Vorovenci D. Măruța (Ristoi), an II, media 9,06
- Enescu I. Speranța, an II, media 9,00
- Volovschi F. Daniela (Popescu), an III, media 9,38
- Cânipiță T. Liliana (Oprea), an III, media 9,23
- Damian V. Cristina Elena, an III, media 9,20
- Manea I. Angelica (Aldea), an III, media 9,00

Craiova

Facultatea de Management Financiar-Contabil

Studenți care au primit bursă de merit, categoria B

- Cârstina (Tuia) Viorica Mariana, an IV, media 9,18
- Șerban I. Iuliana Simona, an IV, media 9,18

Un om pentru România

Diplomatul, omul politic, patriotul Nicolae Titulescu

(Continuare din pag. 1)

Martor și participant direct la evenimentele petrecute în primele patru decenii ale secolului al XX-lea, Titulescu s-a afirmat strălucit într-o epocă în care transformările uriașe survenite pe plan mondial, fenomenele și tendințele ce se manifestau în lume nu mai aveau corespondență cu trecutul istoric.

Întreaga activitate diplomatică și politico-juridică a lui Nicolae Titulescu a însemnat, așadar, experiența bogată a omului politic, profesorului universitar, juristului, avocatului și ziaristului, a ministrului și parlamentarului, profund cunoscător al chestiunilor economice și financiare cu care se confruntau România și lumea europeană.

Ceea ce îndeamnă, în primul rând, la studiu și reflecție este actualitatea bogatului fond de idei titulesciene privind construirea păcii și scoaterea războiului în afara legii, eliminarea lui din viața comunității internaționale, soluționarea tuturor ecuațiilor conflictuale dintre state prin mijloace politice. Aceste probleme l-au obsedat pe Titulescu de-a lungul întregii sale cariere diplomatice. El s-a străduit să sădească în conștiința opiniei publice, a comunității internaționale o nouă mentalitate pașnică, să elucideze cauzele războiului și să indice căile care ar fi permis excluderea forței și amenințării cu forța. Organizarea și garantarea juridică a păcii întemeiată pe tratatele și realitățile născute din războiul din 1914-1918, ca și pactul Ligii Națiunilor au constituit obiectivul primordial al acțiunii sale pe plan internațional.

Membriu al delegației române la Conferința de pace de la Paris, ministru extraordinar și plenipotențial, delegat permanent al României la Liga Națiunilor și fapt unic în istoria organizației – ales de două ori președintele adunării generale – reprezentând țara în numeroase tratative și în alte organisme internaționale, ministru al afacerilor externe, Nicolae Titulescu a reușit să ofere lumii în care a trăit, nu numai virtuțile unei activități laborioase desfășurată timp de peste două decenii în serviciul colaborării, înțelegerii și păcii, în a cărei indivizibilitate credea, ci și o concepție unitară politico-diplomatică, animată de o autentică ținută și sorginte patriotică, de un consecvent democratism, de o riguroasă principialitate, de o profundă clarviziune, de un sincer umanism.

Majoritatea discursurilor și scrierilor sale reprezintă o patetică pledoarie pentru principiile dreptului internațional: respectul independenței și al suveranității naționale, egalitatea în drepturi a tuturor statelor, integritatea teritorială și respectarea frontierelor de după război, relațiile de bună vecinătate, cooperarea în toate domeniile între parteneri egali în drepturi, neamsecul în treburile interne, nerecurgerea la forță, respingerea agresiunii și a politicii de dictat, soluționarea pașnică a diferendelor dintre state.

Transpunerea în viață în relațiile dintre state a normelor și principiilor dreptului internațional trebuia să ducă, după părerea lui Titulescu, la instituirea unui sistem trainic de securitate colectivă, prefigurat deja în Pactul Ligii Națiunilor și în tratatele bilaterale ale epocii. El concepusse un sistem care să se bazeze pe garantarea securității Europei privită în ansamblu său. Nicolae Titulescu aprecia că nu se putea lupta pentru pace fără să se apere, în același timp, intangibilitatea obligațiilor internaționale și, mai ales, a acelor obligații care priveau direct respectarea frontierelor. El a militat pentru inserarea activității diplomatice a României într-o vastă rețea de alianțe regionale ale statelor animate de același ideal, fără să sacrifice nici unul din interesele sale naționale,

fiind unul dintre constructorii cei mai laborioși ai acordurilor regionale de securitate și colaborare din Europa Centrală și Sud-Estică. Întreaga activitate a Micii Înțelegeri și a Înțelegerii Balcanice poartă pecetea ideilor inovatoare și acțiunii consecvente a lui Titulescu care a înțeles mai bine ca oricare altul contribuția și posibilitățile pe care le ofereau acordurile regionale de securitate pentru păstrarea și consolidarea independenței țărilor membre.

Edificarea unui sistem de securitate colectivă postula, în mod evident, înfăptuirea dezarmării, fără de care nu era posibilă decât o securitate artificială bazată pe politica înarmărilor, ceea ce în fapt era o stare de insecuritate.

Ca orator, Titulescu a demonstrat, prin discursurile și conferințele sale, având aproape în exclusivitate ca temă organizarea păcii și instituirea dreptului în relațiile dintre state, cele mai valoroase idei ale sale: concentrarea gândirii, o mare bogăție de idei, inteligență abstractă, profunzime analitică și un vizionarism genial.

Practicând o diplomatie deschisă, în care faptele nu i-au dezmințit niciodată vorbele, ci s-au armonizat cu acestea, Titulescu avea o încredere profundă în rolul opiniei publice căreia îi atribuia virtuți de înțelepciune și de echitate

120 ani de la naștere

în abordarea marilor probleme internaționale ale oarelor vremuri. Era convins că politica trebuie să se facă împreună cu popoarele și pentru popoare. Titulescu preconiza egalitatea de drept și de fapt a tuturor națiunilor și, ca atare, se pronunța irevocabil în favoarea democratizării relațiilor internaționale.

Printre paginile cele mai inspirate și mai semnificative lăsate de Titulescu sunt, fără îndoială, cele consacrate Ligii Națiunilor. Desprindem din ele încrederea sa în rolul și funcțiunea internațională a Ligii, îndărijirea sa împotriva tuturor acelor care din interior voiau să submineze organizația. Referindu-se la instituația mondială a vremii sale, Nicolae Titulescu mărturisise: „Nu au murit milioane de oameni în Marele Război pur și simplu pentru o bucată de teritoriu. Au murit pentru ca să se poată naște o nouă viață internațională. Au murit pentru ca țările lumii să se poată reuni sub forma Ligii Națiunilor pentru a preveni războaie ca acelea pe care ei le cunoscuseră”.

Titulescu avea o înțelegere mai precisă a realităților timpului său, precum și un autentic spirit vizionar care i-au permis o anticipare a ceea ce lumea avea să devină după cel de-al doilea război mondial. Dar mai presus de orice, descoperim la el dorința de pace, de securitate și independență națională, de soluționare a litigiilor pe cale pașnică, de cooperare, libertate și progres, care au definit totdeauna lupta poporului român.

Respectând și inspirându-se din virtuțile poporului român, despre care spunea că „suportă greutatea, dar nu nedreptatea”, Titulescu a iubit țara cu nestrămutată credință, cu un patriotism profund, cu devoțiune, iar aceasta până în ultimele clipe ale unei existențe sfârșite în amărăciunea exilului, dar pe care istoria o va situa dincolo de uitare în galeria marilor personalități europene ale secolului al XX-lea.

În gândirea diplomatică a lui Nicolae Titulescu, ideea stabilirii și dezvoltării unor legături prietenești între România și celelalte țări ale lumii, dar îndeosebi ale lumii europene, a constituit o linie de conduită, atât de fermă, încât a îmbrăcat de la bun început aspectul unei adevărate dogme. Prin valoarea ei de netăgăduit, această linie de orientare a devenit o componentă esențială a operei capitale a lui Nicolae Titulescu, pe care o cunoaștem sub forma unui sistem de principii, metode și mijloace diplomatice, cu o structură logică și un fundament realist, clădit pe terenul salvagardării statu-quo-ului postbelic european, dar mai ales al suveranității naționale și internaționale teritoriale a României.

Ideea străngerii legăturilor României cu țările europene, mai ales cu foștii aliați a constituit un adevărat punct de plecare al activității diplomatice românești după primul război mondial. Ea s-a integrat în orientarea generală a Conferinței de pace de la Paris, unde s-a discutat pe larg crearea unei baze cât mai durabile coeziunii statelor aliate.

Titulescu a afirmat fără nici o rezervă poziția sa favorabilă securității colective alături de marile democrații occidentale, într-o serie de împrejurări, dar mai cu seamă în aceea când s-a discutat definiția agresiunii din anul 1933, când s-a negociat tratatul de alianță franco-sovietic

din anul 1935, când s-a dezbătut problema invaziei italiene în Etiopia și, în sfârșit, la Conferința de la Montreux, unde s-a stabilit o nouă convenție asupra navigației prin marile strămtori Bosfor și Dardanele.

În egală măsură s-a străduit să păstreze bune raporturi și cu statele vecine, între care se numărau atât țările aliate în primul război mondial, cât și țări din fosta coaliție a Puterilor Centrale. Teza lui, după care „orice politică externă serioasă se întemeiază înainte de toate pe bunele raporturi cu statele vecine” a fost pe deplin confirmată de activitatea sa practică.

Apropierea României de statele vecine era pentru Titulescu, nu numai un factor de natură să stimuleze progresul general, ci și un adevărat comandament al geografiei și al istoriei.

Printre țările grupate în organisme politice regionale spre care Titulescu și-a îndreptat privirea se numărau: Iugoslavia, Cehoslovacia, Turcia și Grecia. Relațiile cu fiecare dintre aceste țări au fost cultivate pe cele mai multe planuri, în cadrul Micii Înțelegeri și Înțelegerii Balcanice, a căror orientare generală cu politica europeană decurgea din situația lor de aliați ai Franței și Angliei.

Titulescu a contribuit la strângerea legăturilor dintre aceste țări, fie în calitatea sa de președinte al Consiliului Permanent al Micii Înțelegeri, în calitatea sa de președinte al Consiliului Permanent al Înțelegerii Balcanice sau atunci când ocupa ambele funcții sau ca simplu reprezentant al României la Societatea Națiunilor.

Pentru a o adapta și mai mult la exigențele naționale românești, precum și la cerințele altor țări aflate nemijlocit în fața pericolului invadării, Nicolae Titulescu a propus, cu prilejul discuției purtate în jurul încheierii pactului de neagresiune româno-sovietic, în anul 1932, ca în textul definiției agresiunii să se includă și

definirea precisă a teritoriului asupra căruia se interzicea cu desăvârșire agresiunea.

Eforturile lui Titulescu de a întreține relații normale cu țări în rândul cărora intrau Germania, Austria, Ungaria și Bulgaria au întâlnit mari obstacole generate de moștenirea primului război mondial, îndeosebi gravitatea problemei reparațiilor, complicațiile ivite pe terenul noii configurații teritoriale a Europei, insatisfacția morală a celor care capitulaseră fără condiții și doreau să se revanșeze etc.

Indiferent de măsura în care a izbutit sau nu, să creeze țării sale relații prietenești cu aceste țări și dacă legăturile pe care le realiza au durat de-a lungul întregii perioade interbelice, ori s-au destrămat la prima ciocnire cu dificultățile vieții internaționale, Titulescu rămâne în istoria diplomației mondiale unul dintre cei mai aprigi partizani ai colaborării bilaterale și multilaterale.

Evidențiind că „Europa luptă pentru a-și făuri unitatea”, Nicolae Titulescu a fost un militant activ al acestei unități. Definitorie pentru gândirea lui Titulescu rămâne credința sa nestrămutată de a înlocui dreptul forței cu forța de neclintit a dreptului. Edificarea unei lumi pașnice a progresului, înțelegerii, cooperării bilaterale și multilaterale între țări și popoare a reprezentat un ideal de viață pentru Nicolae Titulescu, slujind cu talent și cu o strălucitoare elocință.

Spirit european larg și clarvăzător, Titulescu sesizase încă de la început primejdia pe care o prezenta pentru pacea Europei conduita lui Hitler și Mussolini și disprețul lor voalat sau declarat față de normele și principiile fundamentale ale dreptului internațional. Este de reținut spiritul imaginativ al omului politic, care a izbutit să vadă cu claritate dincolo de „frunțiile” europene valoarea de atunci, de astăzi și de mâine, a acordurilor de tip regional, pentru preîntâmpinarea conflictelor și a actelor de agresiune și rezolvarea pe căi exclusiv pașnice a diferendelor dintre state.

Ostil oricăror discuții sterile, spirit în fond pragmatic, Titulescu spunea: „Noi nu avem de definit ce este Europa, pentru că ar fi o controversă din care n-am ieși niciodată”. Europa nu era în optica sa o abstracțiune, un concept pur geografic sau istoric, ci o realitate în plină pulsație.

Proclamat membru de onoare al Academiei Române la 29 mai 1935 pentru „opera de reconstruire a Europei de azi pe temelii mai drepte ale libertății naționale, în cadrul căreia nici un român n-a personificat cu mai multe însușiri de gândire revendicările civilizației noastre”. Nicolae Titulescu a fost recunoscut încă în viață ca un adept al ideii europene în această ipostază, iar relația noi și Europa atinge prin el în această etapă a evoluției istorice creasta ei cea mai înaltă.

Vastul efort titulescian a slujit permanent apărării independenței și integrității teritoriale a României, contribuind substanțial la elaborarea unei noi concepții asupra dreptului internațional, urmărind instituirea în relațiile dintre state a forței dreptului și eliminarea „dreptului forței” într-o perioadă când atitudinea revanșardă a statelor fasciste aducea amenințări grave la adresa păcii. Sunt, fără îndoială, contribuții cu totul remarcabile, a căror semnificație și însemnătate au răzbătut și vor răzbate peste vremi, făcând, așa cum voia Titulescu, „o dogmă din egalitatea în drept și demnitate”.

Opera marelui diplomat a lăsat urme adânci în istoria relațiilor internaționale interbelice, asociind, în numeroase ocazii, numele României de acele demersuri pentru punerea în valoare a principiilor dreptului și moralei internaționale, a egalității suverane a tuturor statelor. Afirmarea acestei opere a însemnat, implicit, afirmarea prestigiului internațional al României.

POSTMODERNISMUL o viziune trucată

Conf.univ.dr. Mihail DIACONESCU

Postmodernismul preocupat de destructurarea instituțională și statală, de negarea valorilor naționale, istorice, spiritual creștine, tradiționale și patrimoniale este invocat uneori și în relație cu anumite înfăptuiri considerate artistice, inclusiv cu unele scrieri literare, care corespund criteriilor impuse de el. Postmodernismul a încetat însă repede să mai fie relevant în planul literaturii și al artelor plastice. El este percutat tot mai mult ca o ideologie politică de esență anarhistă și troțkistă. Cuvântul *destructurare*, explicat, întors pe toate fețele de Touraine din perspectiva ideilor sale politice mondialiste, exprimă foarte bine esența postmodernismului.

Combinația stranie, eclectică, dintre scepticism, anarhism, relativism, cinism și negativism nu putea duce decât la un eșec ideologic. Când spun că acceptă în mod gratuit aparențele și stilul de suprafață, când admit citarea ironică și parodia marilor realizări științifice, filozofice și artistice de până la ei, când elogiază efemerul, incertitudinea, bășcălia, extravaganta și tot ceea ce epatează, când resping încrederea în adevăr și în ideea de progres, în aspirațiile oamenilor de pretutindeni spre o continuă perfecționare spirituală, prin trăire religioasă și morală, prin educație sau prin răspândirea științei, când spun că între empirie, logic, exprimabil și epistemologic nu există o relație sigură, postmoderniștii exprimă, de fapt, neputința lor de a construi un posibil model al lumii în care trăim. Negând orice posibilitate de a crede în ceva sau de a cunoaște ceva, orice relație a oamenilor cu adevărul, relativizând cuceririle umanității în domeniul trăirii religioase, științei, culturii, artei și civilizației, admittând doar atitudinile ironice, deconstructiviste, sceptice, amoraliste și cinice, mai ales cinice, postmoderniștii au ajuns repede într-o fundătură. Într-o fundătură a ajuns și un oarecare domn Richard Rorty, altminteri

profesor de științe umane la Universitatea din Virginia – SUA, care ne spune că el nu crede în categoriile tradiționale ale științei și filosofiei – adevăr, cunoaștere, obiectivitate, progres și altele – motiv pentru care se declară a fi practicant al unei combinații între postmodernism și... pragmatism, în cea mai bună tradiție a cugetării americane.

Noțiunea de postmodernism are în intervențiile acestor intelectuali o aparență onorabilă. Dar... numai o aparență. În diverse cercuri jurnalistice și literare se discută, într-adevăr, pe un ton prețios, uneori

Puncte de vedere

grav, alteori ridicol, despre postmodernism în artă. Se spune insistent că postmodernismul nu neagă tradiția, așa cum făceau cei mai înverșunați moderniști, ci revine la ea, pentru a o îngloba în noile creații artistice. Postmodernismul în artă recuperează tradiția, fără să i se subordoneze, tolerând-o, privind-o însă ironic, admittând-o uneori, fără să-i acorde o atenție specială sau vreun credit. În acest sens, în literatură, postmodernismul “citează” tradiția pentru a-și arăta, chipurile, superioritatea și toleranța față de ea, asociind-o însă cu pitorescul ieftin, cu bizareria, deriziunea, vulgaritatea și grosolănia. În postmodernism citările tradiției sunt asociate, în mod paradoxal, cu elogiile la adresa senzualității, cinismului, pastiei, eclecticismului, parodiei și fragmentarismului, dar mai ales cu preocupările pentru destructurarea textului, pentru producerea unor sensuri uimitoare și

șocante, într-o asociere pe cât de nouă, pe atât de stranie. Postmodernismul literar pune în prim plan creația cu caracter hibrid, impur, amestecând genurile și speciile, dar mai ales atitudinile morale, civice și religioase relaxate, în cadrul larg al unui relativism axiologic adresat estetizanților prin aspecte de fond și vulgului prin tot ceea ce este șocant, violent, bizar, scabros, cinic și indecent. Citând atâtea atitudini și experiențe contradictorii, textul literar postmodernist conține artificial, mărlănia, ironia, autoironia, parodia, deriziunea, pastia, vulgaritatea, considerată reconfortantă, și, uneori, înțelegibilul, ca în producțiile interbelice bazate pe dictul automat sau ca în unele pagini ale lui Derrida, despre care un dicționar Oxford de filozofie ne spune în mod ironic că sunt de neasimilat de lectorii cu o exprimare lingvistică normală.

Afirmările actuale ale celor care își zic postmoderniști seamănă foarte bine cu tezele avangardiștilor din perioada interbelică. Anarhismul politic, nihilismul, troțkismul și amoralismul, la care s-au adăugat unele sugestii oferite de freudism au susținut tentativele avangardiste din perioada interbelică. Toemai de aceea astfel de tenta-

tive au fost numite uneori anarhism literar sau anarhism în arta plastică. Cine dorește astăzi să înțeleagă suprarealismul în literatură și în artele plastice, fără referiri la teoriile pline de substanță paranoică ale lui Troțki despre revoluția mondială și permanentă, nu înțelege nimic nici din textele și nici din agitațiile lui Breton și ale acoliților săi.

Așa cum postmodernismul politic este o reluare a unor teze nihiliste, anarhiste, marxiste, leniniste, troțkiste și ale “noii stângi”, postmodernismul în literatură și artele plastice este o reluare, în noi condiții istorice și cu noi mijloace, a unor vechi atitudini antitraditionaliste și antispiritualiste, îndeosebi anticreștine, a unor vechi atacuri la adresa a tot ceea ce înseamnă valoare națională și patrimonială.

Există o preocupare a postmoderniștilor de a-i șoca pe lectorii producțiilor literare sau pe privitorii unor producții plastice. Exemplele în acest sens sunt numeroase... Ne vom referi

numai la unul – din domeniul artelor plastice. Suficient însă, cred eu, pentru a caracteriza natura preocupărilor postmoderniste în arta plastică... În acest domeniu, marea, nemaipomenita, formidabilă realizare postmodernistă, *la grande trouvaille*, este considerată de unii a fi creația de tip *body art*. Ea duce pe noi culmi experiențele avangardiste din prima parte a secolului al XX-lea. *Body art* seamănă, într-o oarecare măsură, cu preocupările pentru o înfățișare șocantă ale indivizilor care și-au zis *punk*. Stilul *punk* este înțeles ca o manifestare de stradă, șocantă.

Americanul Allan Kaprow și germanul Joseph Beuys au ajuns la concluzia că pictura și sculptura universală și-au epuizat mijloacele expresive, pentru că s-au rupt de oameni prin cele mai stranii căutări formaliste și justificări ideologice. Pentru a readuce omul în artă, ei au propus la expozițiile desfășurate la Tate Gallery de la Londra precum și la o sală din Düsseldorf sculpturi și picturi care trăiesc, respectiv niște persoane – bărbați și femei cu o musculatură convenabilă – dezbrăcate integral, dar vopsite de sus până jos mult mai tipător decât în cazul unor banale tatuaje. Aceste sculpturi vii, goale și pictate, se plimbau prin galerie, discutau cu publicul, încercau să-și justifice demersul “artistic”, iar dacă le era foame se duceau la bufet să cumpere ceva de mâncare. Teoria lor spunea că opera de artă este menită să reînvie antropocentrismul antic greco-latin sau pe cel din epoca Renașterii, realizând astfel și o deschidere spre psihopatologia exhibiționismului, dar și spre apetit și rafinamentele gastronomice de la bufet.

S-a mai spus că în cazul *body art*, creatorul, care apare gol și vopsit în culori tipătoare în mijlocul publicului venit la expoziție, realizează performanța de a fi concomitent *autor* și *operă*, respectiv o operă vie, care se justifică singură, din punct de vedere teoretic, și se autoafirmă erotic și estetic prin exhibiționism, altfel spus – ceva nemaivăzut și nemaîntâlnit în toată istoria artei universale. Când expoziția s-a închis, au dispărut și “operele de artă”, care s-au îmbrăcat și au plecat la berărie sau acasă.

În cazul *body art* postmodernismul se manifestă ca sațietate nu numai față de modernism, ci și față de toată arta universală anterioară, pe care o “citează”, pe care o “continuă”, dar de care se și detașează, în mod ironic, desigur, și, mai ales, definitiv. Exemplele ar putea continua.

Desene de C. Brâncuși

Portret de femeie

James Joyce

D-ra Pogany - 1912

Adrian Păunescu

Brâncuși

Da, porțile, în Gorj, sunt toate brâncușiene și frumoase motivele brâncușiene trăiesc pe cruci, trăiesc pe uși, brâncușian e și desenul de corp uman cu zeci de case, brâncușieni sunt toți românii, dar numai unul e Brâncuși!

A nu ceda ispitei triste, că el ne este la-ndemână, a nu-ncerca să naștem focul din milioane de cenuși, a recunoaște unicatul în toată pulberea română, sunt mii de Constantini, în țară, dar numai unul e Brâncuși.

El are-un Dumnezeu în mână cu care-a reclădit pământul, mai pur decât sunt nou-născuții și mai bătrân decât cei duși; la început a fost Sărutul, pe care l-a purtat Cuvântul, Eroii au și ei o Cale, prin operele lui Brâncuși.

Ca Masa lui, atâtea mese și scaune, în jur, puzerii, când stai la ele nu știi bine te ridicăși, mâncași, căzuși, dar, Doamne, numai una este a veșniciei și-a tăcerii, la ea parc-ar urma să vină, spre a pleca, pe veci, Brâncuși.

În Univers, probabil, urcă întruna roiuri de albine și mierea și-o așează zilnic, în stâlpi de faguri suprapuși, ca-ntr-o biserică în care vin văduvele să se-nchine, după Războiul Întregirii, lângă Coloana lui Brâncuși.

Suntem o nație de geniu, avem o misie aleasă și totuși ne-am pierdut plăcerea de-a ne jertfi într-un culcuș, n-avem Brâncuși pe orice stradă și în proporție de masă, e-un unicat cât România. Ideea însăși de Brâncuși.

Mai știe cineva ce vină pe noi românii, ne apasă, sau am uitat la ce rușine am fost, pentru Brâncuși, expuși, că n-a putut trăi acasă, că n-a putut muri acasă, orfan, în propria sa țară, înstrăinat, pe veci, Brâncuși?

Istoria se face mamă, se îmblânzește și ne iartă, pe toată piatra carpatină sunt urmele unei cătuși, conform Hobiței născătoare, reînviem din poartă-n poartă, nu cerșetori la porți străine, ci căuzași ai lui Brâncuși.

A fost un Veac, mai țineți minte, al Douăzecelea, se pare, cu multe opere bolnave sub mâini de autori răpuși, în tot acest ospiciu jalnic a fost și arta-vindecare iar echilibrul, sănătatea și viața, s-au numit Brâncuși.

A nu considera că este egalul mic al tuturor, a respecta hazardul dintre albuș, negruș și gălbenuș, în oul care face munții, când Dumnezeu decide ora, a degusta deplin minunea că s-a născut român Brâncuși.

Prin aparențe numeroase și potriveli înșelătoare să nu cumva să ni se pară că ni-i produs între produși, deși el e, întreg al nostru nu-ncape în numărătoare, și-ntâi și doi și infinitul sunt robi aceleiași Brâncuși.

Cum Masa, Poarta și Coloana se află într-un loc anume, la Târgul Jiului, pe unde o daltă s-a făcut arcuș, în vremea care dă să vină spre a clădi o altă lume să recunoaștem că temeiul îi aparține lui Brâncuși.

Ce nume de popor de geniu. Ce piatră către cer, Brâncuși!

CONSTANTIN BRÂNCUȘI A 45-a comemorare

Cel ce „a transformat anticul în modern”

Născut la 19 febr./2 martie 1876, la Hobița, în județul Gorj, Constantin Brâncuși a urmat Școala de meserii din Craiova, apoi Școala națională de arte frumoase din București (1898-1902), unde pentru scurtă vreme l-a avut profesor pe Ion Georgescu, apoi pe Vladimir C. Hegel.

În timpul studiilor sale realizează bustul lui Gheorghe Chițu pe care îl expune la Expoziția regională de la Craiova, un „Cap de expresie”, ca și o serie de copii – „Ecorșeul” (împreună cu Dr. Gerota), „Vitellius”, „Capul lui Laocoon”. Mai realizează busturile „Georgescu-Gorjan” (1902) și „General Dr. Carol Davila” (1903), așezat mai târziu (1912) în curtea Spitalului militar din București.

În 1904, pleacă pe jos spre Paris, trecând prin Budapesta, Viena, München (unde se pare că frecventează cursurile Academiei regale de belle arte), practicând în același timp, ca să se întrețină, și meseria de infirmier. Trece apoi prin Rorschach, Zurich și Alsacia, apoi cu trenul, ajunge la Paris.

Obținând o bursă de 600 de lei din partea Ministerului Instrucțiunii Publice din București, în 1905, se înscrie, în Franța, la Școala de arte frumoase, unde lucrează în atelierul lui Antonin Mercie. Brâncuși creează acum „Portretul lui Nicolae Dărăscu”, „Bust de băiat”, „Cap de băiat”, „Supliciu” (1906), apoi „Rugăciunea” și „Portretul lui Petre Stănescu”, ce constituie un ansamblu funerar comandat pentru Buzău (1907).

C. Brâncuși: *Rugăciune*

În 1907 este acceptat ca practicant în atelierul lui Rodin, pe care însă, îl va părăsi, orgolios și plin de încredere, comparându-l pe maestrul său cu un arbore la umbra căruia iarba nu crește. Un an mai târziu, va lucra în atelierele „La Ruche”, unde îl cunoaște pe Modigliani, de care îl va lega o statornică prietenie. De asemenea, participă la Salonul național al artelor frumoase, unde se împrietenește cu Fernand Leger și cu Marcel Duchamp. Un alt prieten al său, pictorul Henri Rousseau, îi spune lui Brâncuși profeticele cuvinte: „... Tu ai transformat anticul în modern”.

Artistul începe să fie tot mai sigur de drumul pe care merge. Modelajul fin, sensibil la efectele luminoase se îndepărtează acum de incidentele de tip impresionist (Rodin) pentru a începe, în condițiile afirmării unor tendințe raționaliste, între care cubismul, o lungă luptă pentru surprinderea esenței, a ceea ce este durabil, sustras clipei.

„Cuminenția pământului”, o primă versiune a „Sărutului” (1907), „Somnul” (1908), „Muza adormită” (1909-1910), „Pasărea măiastră” (1910), „Prometeu” (1911), „Domnișoara Pogany” (serie 1912-1933), „Primul pas” (1913) sunt lucrări ce marchează aplecarea spre valorile artelor arhaice.

Sculptorul – din ce în ce mai cunoscut – s-a bucurat de succes și în SUA, la New York, unde, în 1913, a participat la Expoziția internațională de artă modernă și a deschis prima sa expoziție personală la „Photo Secession Gallery” prin grija lui Alfred Stieglitz și Edward Steichen. A expus la manifestările grupărilor „Tinerimea artistică”, „Arta Română”, „Contemporanul” etc. La 22 septembrie 1931, Constantin Brâncuși a fost decorat cu ordinul „Meritul cultural pentru arta plastică”, la propunerea lui Nicolae Iorga, atunci președinte al Consiliului de Miniștri și secretar de stat la Departamentul Cultelor și Artelor. În 1933, maharajahul Yeswant Rao Holkar Bahadur din Indore i-a cumpărat lui Brâncuși o „Pasăre” de bronz și i-a propus să vină în India pentru a ridica un „Templu al Meditației”.

În 1936, Brâncuși a venit în România dând curs chemării Ligii naționale a femeilor din Târgu-Jiu, care dorea să închine un monument eroilor patriei căzuți în timpul primului război mondial. Atunci a realizat tripticul „Masa tăcerii”, „Poarta sărutului” și „Coloana fără sfârșit” (1937-1938) – capodoperă a marelui artist. Aici, ca și în alte opere, Brâncuși regăsește dimensiunile artei populare, ale întregului patrimoniu cultural românesc, pe care le-a introdus în atmosfera agitată a artei moderne. El a produs – un unic ecou în conștiința artistică a primei jumătăți de secol, ecou prelungit prestigios și în arta zilelor noastre.

La aniversarea a 125 de ani de la nașterea sculptorului, anul 2001 a fost declarat, prin hotărâre a Guvernului României, Anul Brâncuși, sărbătorit și în cadrul UNESCO.

Alexandru Balaci a trecut în eternitate

Prof.univ.dr. Ion Dodu BĂLAN

Sâmbătă 9 martie 2002, într-o zi senină și caldă, o primăvară, o mulțime de intelectuali (oameni politici, președinți de țări Ion Iliescu, senatorul medic Sorin Opreșcu, ministrul Răzvan Theodorescu, ambasadorul Italiei la București, academicienii Eugen Simion, președintele Academiei Române, Dumitru Radu Popescu, Fănuș Neagu, Augustin Buzura, Gheorghe Mihăilă, scriitorii: Paul Everac, George Bălăiță, Ion Hobana, Ion Șerb, profesori universitari, cercetători științifici și recunoscuți oameni iubitori de cultură) se aflau la Cimitirul Belu pentru a-l conduce pe ultimul drum pe omul de știință și omenie, acad. Alexandru Balaci.

Din păcate, dintr-un păcat strigător la cer, n-a fost prezent nici un „elitist”, nimeni de la posturile de radio și televiziune, cu excepția Postului tv *România de Măine* care a filmat pentru azi și viitorul acest moment duros din istoria culturii noastre.

Era ziua celor 40 de mucenici din Sevastia. Ziua martirilor și a Moșilor de iarnă, o zi caldă, o zi însoțită de primăvară timpurie, dar sufletele noastre erau cernite de durerea pierderii unei valori de seamă a culturii naționale, a unui om de omenie și bun prieten.

Am străbătut cu acest trist prilej încă o dată Cimitirul care ține în tălpile sale atâtea ilustre personalități ale istoriei, științei și culturii românești și mi-am întărit convingerea, exprimată în scris în urmă cu peste treizeci de ani, că pe lespezile de piatră de la căpățul mormintelor e săpăta istoria culturii, tehnicii, științei și civilizației românești dintr-un răstimp de peste două secole. Această istorie ar merita să fie trecută într-o carte, cu multă erudiție și mîgală, cu seriozitate științifică, în așa fel încât cimitirul Belu și nu numai el să devină pioase locuri de pelerinaj pentru comunicarea, cel puțin afectivă cu genile noastre de sub gline, ținute în brațe cu zgărcenie de pământul mamă, de terra mater, căci-zicea preotul în slujba de înmormântare a lui Alexandru Balaci – „din pământ ne tragem, în pământ ne ducem”.

Copleșitoarea tinerețe a spiritului său vioi și dinamic, colegialitatea neumbrită de vreo rigiditate sau acreală a senectuții, setea nepotolită de cunoaștere a noutăților din toate domeniile, puterea de muncă pe multiple planuri, sentimentul acut al solidarității de breaslă, prezența activă în viața cetății, delicatetea sufletească și înfățișarea plăcută, de student întârziat, îl făceau pe profesorul, scriitorul și academicianul Alexandru Balaci un om fără vîrstă, sau, în orice caz, un om de vîrstă eterne tinereți.

Născut la 12 iunie 1916 în satul cu nume simbolic, Aurora, din județul Mehedinți, eminentul cărturar făcea parte din stirpea acelor intelectuali umaniști, de orientare democratică și progresistă, care încă din perioada interbelică au fost alături de popor împotriva

exploatării și a fascismului, pentru salvagardarea ființei noastre naționale și pentru demnitatea omului, grav amenințată de ciuma brună. Si totuși, omul acesta dinamic, activ și de o tinerețe molipsitoare, chiar la o vîrstă octogenară, a plecat la strămoși, Joi 7 martie a.c., „là où les noms se mélancolisent comme des pas dans une église” – cum zice Apollinaire.

În Alexandru Balaci, în omul de-o nobilă modestie, delicat și sensibil pe care-l zăream pe stradă ani înșir, citind ziare și reviste, cu o geantă tinerească agățată școlărește pe umăr, sălășluiau mai mulți oameni: un poet care s-a ignorat prea devreme după volumul *Dolores*, 1941, un artist inspirat și un italianist de mare clasă, care a învățat zeci de serii de studenți dulcea limbă a lui Dante, un istoric literar erudit, un editor de vocație, care ne amintea de celălalt Alexandru, marele său prieten Al. Rosetti, un om al învățămîntului și al culturii care a fost, rînd pe rînd, profesor, șef de catedră, decan, prorector al Universității din București, vicepreședinte al CSCA și apoi al Uniunii Scriitorilor, directorul Bibliotecii Române din Roma, președintele unor colegii de redacție și al unor comisii cu bogată activitate internațională, redactor-șef la revista cu atât de ilustre tradiții „Viața românească”.

Personalitatea lui Alexandru Balaci a fost organic implicată în dezvoltarea culturii românești din ultimele șase decenii, de la publicarea tezei de doctorat pe tema: *Neoclasicismul italian din perioada carducciană și predanunziană. Figura poetului italian Giovanni Pascoli* (1943) și până la eseurile cu o tematică atât de variată, publicate în presa cotidiană și de specialitate, în care se afirmă un spirit umanist, militant, înflăcărat de un nobil patriotism, preocupat de delicatele probleme ale culturii și civilizației contemporane, ale păcii și cunoașterii reciproce dintre popoare, prin intermediul creației lor spirituale.

În acest context, e cazul să amintim că omul cu o vastă cultură, cunoscător temeinic al unor limbi de mare circulație, înestrat cu harul tălmăcirii, cu spiritul deschis spre universalitate, a făcut enorm de mult pentru circulația valorilor universale în câmpul culturii noastre naționale și a valorilor românești peste hotare, nu numai ca un excelent *animator cultural* – folosesc sintagma și cu sensul înalt acordat de UNESCO –, ci și ca un excelent profesor, critic și istoric literar, ca un italianist care a pus cititorul român în contact cu marile figuri ale culturii italiene, prin lucrările de o exemplară temeinicie: *Giovanni Pascoli în neoclasicismul italian* (1944), care-i reține atenția și în teza sa de doctorat, poetul Giosuè Carducci (1947), atât de mult îndrăgit de un Duiliu Zamfirescu, Al. Vlahuță și mai ales Octavian Goga, solidele monografii, *Dante Alighieri* (1966), *Francesco Petrarca* (1968), *Machiavelli* (1969), *Alessandro Manzoni* (1974), *Ludovico Ariosto* (1975), *Giovanni Boccaccio* (1976), prin atâtea volume

de docte studii italiene, prin captivantul *Jurnal italian* (1962), prin numeroase și excelente traduceri, care uneori echivalează cu originalul, și printr-o *Storia della letteratura italiana* (1973), deși destinată cu precădere unui scop pur didactic, Alexandru Balaci este un comentator doct, inspirat și entuziast al fenomenului literar, al opereii în sine prim exemplare analize aplicate.

El are un cult nedezmîniț, în nici o împrejurare, pentru ideea de scriitor, chiar și atunci când ea nu este suficient acoperită cu aurul talentului neobisnuit. El crede cu dăruire colegială nu numai în expresia și forța individului creator, ci și în aceea a obșteii, contribuind din plin la armonia și unitatea ei.

Iată pentru ce era atât de firesc legat de obștea scriitoricească, pentru care, secundând pe președintele ei, eminentul scriitor Dumitru Radu Popescu, muncea cu competență, pasiune și abnegație. De altfel, tot ce făcea Alexandru Balaci pentru înflorirea și răspîndirea culturii românești, făcea cu aceste atribute definitorii pentru personalitatea sa.

El a fost prin excelență un scriitor umanist și patriot, un intelectual luminat care-și punea talentul și competența în slujba patriei. Fericit de-a fi lucrat împreună cu el, în țară și în străinătate, îmi face plăcere să spun că prezența lui, ca și a unui Jean Livescu, Ștefan Pascu, Valentin Lipatti, Mihnea Gheorghiu, Adrian Marino, Zoe Dumitrescu Bușulenga, Eugen Todoran, Constantin Ciopraga era profund eficientă și înconjurată de stima delegaților din alte țări, pentru că emana flacăra unui intelectualism demn și o ținută morală impecabilă.

O spun pentru că avem de învățat dintr-o asemenea atitudine...

Spiritul pasionat, chemarea înăscută pentru creație, implicarea sinceră, dăruită în viața culturii și a cetății, dragostea de semeni, credința în marile rosturi ale literaturii și ale culturii, în genere, cultul muncii fără preget, patriotismul ardent, umanismul său luminat de o nestinsă flăcără renascentistă au fost atributele fermecătoarei personalități a lui Alexandru Balaci, care ne-a părăsit după o îndelungată și exemplară existență.

Exigențe ale dezvoltării economice durabile

În 12 ani de tranziție, au fost elaborate, aprobate și aplicate opt acte normative esențiale privind regimul investițiilor în România, care au reușit, prin prevederile lor complicate și chiar antagoniste, să-i bulverseze complet pe investitorii străini (patru legi și patru ordonanțe: Legea nr.35 din 1991 privind regimul investițiilor străine; Legea nr. 57 din 10 iunie 1993 privind modificarea și completarea Legii nr.35 din 1991; Legea nr. 7 din 22 iulie 1997 privind acordarea de facilități suplimentare; Ordonanța Guvernului nr.70 din 31 august 1994 privind impozitul pe profit; Ordonanța de Urgență a Guvernului României nr.31 din 16 iulie 1997 privind regimul investițiilor străine în România, care anulează prevederile Legii nr.35 din 1991 și ale Legii nr.71 din 1994; Ordonanța de Urgență a Guvernului României nr.92 din 30 decembrie 1997 privind stimularea investițiilor directe; Ordonanța de Urgență a Guvernului României nr. 67 din 19 mai 1999 privind unele măsuri pentru dezvoltarea activității economice, precum și Legea nr. 332 din 29 iunie 2001, privind promovarea investițiilor directe, cu impact semnificativ în economie, adoptată prin asumarea răspunderii guvernamentale).

Consiliul Investitorilor Străini (CIS) a luat ființă în 1997 și reprezintă o asociație a celor mai importanți investitori străini din România. Dintre cele 71 companii multinaționale care îl compun, cităm pe ABB, ABN Amro Bank, British American Tobacco, Coca-Cola, Daewoo Corporation, KPMG, Kraft Jacobs Suchard, Lafarge, McDonald's, Mobilrom, Philip Morris, Shell, Societate Generale, Toborg, Unilever ș.a. Companiile componente, membre ale CIS, împărtășesc opinia că la baza succesului îmbunătățirii climatului investițiilor, în paralel cu dezvoltarea economiei românești, se află dialogul dintre factorii de decizie și comunitatea investitorilor străini.

Pe 8 decembrie 1999, CIS a lansat Cartea Albă – „*Climatul investițional din România*”, document ce cuprinde un rezumat al punctelor de vedere asupra posibilităților îmbunătățirii ale condițiilor în care se derulează afacerile din România: a) elementele de atractivitate ale României pentru investițiile străine neschimbate: mărimea și poziția țării, nivelul de educație, cultura favorabilă, toate constituind o imensă nevoie de creștere și dezvoltare de noi produse și servicii. Dar rămân importante dificultăți și obstacole, iar ritmul schimbării este lent; b) legile sunt instrumentate, fără ca agențiilor economice să le fie acordată și posibilitatea de a face recomandări sau comentarii, iar apoi sunt puse în practică, fără ca pregătirea profesională, echipamentul și sistemul de urmărire să existe; c) noi taxe sunt

introduse și aplicate peste noapte, apariția lor nefiind semnalată în prealabil. Pe lângă acestea, introducerea neanunțată a taxelor pe cifra de afaceri a avut un impact negativ asupra imaginii pe care potențialii investitori și-au format-o despre România.

România se află pe locul al patrulea între statele care prezintă cel mai mare risc pentru investiții, potrivit unui clasament ce include 93 de state, întocmit de Economist Intelligence Unit pentru anul 2000; punctajul unei țări ia în calcul 77 de indicatori diferiți, care reflectă factori ca stabilitatea politică, calitatea modului de guvernare, politica monetară și fiscală, politica de reglementare și control, balanța contului curent, datoria externă, structura financiară și riscul lichidităților. Riscul politic are o pondere de 22% în punctajul total. Statul cu cel mai mare risc este Rusia, cu un punctaj de 78 față de maximum posibil (100 puncte), urmat de Indonezia și Pakistan. Cu toate acestea, Ministerul Dezvoltării și Prognozei (MDP)

necesităților majore ale întregii economii naționale. Codul va ține seama, în cel mai înalt grad, de standardele în vigoare ale țărilor membre UE, ale statelor industrializate, astfel încât soluțiile care vor fi adoptate să reprezinte și pași înainte în procesul de integrare europeană. Se va pune accentul și pe adoptarea unui **set de garanții juridice**, care să stimuleze investitorii și să asigure o **mai mare stabilitate a mediului de afaceri**, în ansamblu.

Prima etapă din cadrul elaborării Codului investițional român se referă la promulgarea Legii privind promovarea investițiilor directe. În a doua etapă, va fi elaborată Legea organică de promovare a investițiilor, prin dezvoltarea și completarea Legii investițiilor directe, cu reglementări specifice din domeniul privatizării, pieței de capital, contabilității, fiscalității. Prin Legea privind promovarea investițiilor directe se urmărește stimularea investitorilor români și atragerea celor străini. În conformitate cu prevederile internaționale,

Investițiile Primordialitatea unui obiectiv

Prof.univ.dr. Emilian M. DOBRESCU

consideră că motorul creșterii economice îl reprezintă investițiile. Având în vedere multitudinea de prevederi legale privind investițiile, MDP și-a propus elaborarea unui *Cod investițional român*, menit să sistematizeze, într-o viziune unitară, ansamblul reglementărilor în materie. elaborarea Codului (a cărui denumire urmează să fie examinată multidisciplinar) vizează, cu precădere, soluționarea problemelor dificile care au apărut în privința investitorilor străini. Aceștia au acuzat și acuză în continuare, inadvertențele din diverse acte normative, precum și modul inadecvat de constituire și funcționare a sistemului instituțional și relațional cu partenerii externi, diferențele mari de tratament comparativ cu alte țări aflate în tranziție. La rândul lor, investitorii români se pronunță pentru simplificarea legislației, pentru eliminarea unor măsuri discriminatorii, pentru permanentizarea unor facilități care să vină în întâmpinarea

legea prevede asigurarea tratamentului național pentru investitori, respectiv asigurarea unui depline egalități între investitorii români și cei străini. **Investițiile străine sunt stimulate prin acordarea mai multor tipuri de facilități**, în funcție de domeniul de activitate în care se face investiția, mărimea acesteia, numărul de locuri de muncă înființate. Sunt scutite de taxelor vamale și a TVA materiile prime, materialele consumabile, piesele de schimb și componentele importante, necesare și folosite efectiv în producția proprie, pe o perioadă de 2 ani, calculată de la data punerii în funcțiune a obiectivului. În cazul achiziționării acestor bunuri din România, ele sunt scutite de la plata TVA.

Investițiile realizate în România sunt scutite de la plata impozitului pe profit astfel: a) cele efectuate în agricultură și industria alimentară, infrastructura de transport, tehnologia și comunicațiile, cercetare, sănătate, învățământ și turism, pe o perioadă

de 4 ani de la data punerii în funcțiune a obiectivului; b) cele efectuate în domeniul industriei, cu excepția domeniilor industriale enunțate, pe o perioadă de 3 ani de la data punerii în funcțiune a obiectivului; c) cele efectuate în comerț și orice alte servicii, cu excepția sectorului bancar și de asigurări, pe o perioadă de 2 ani. După expirarea acestor perioade de timp, investitorii beneficiază anual se reducerea impozitului pe profit în următoarele condiții: 1) reducerea cu 50% a impozitului pe profitul reinvestit, pentru achiziționarea de mașini, utilaje și echipamente noi; 2) reducerea cu 25% a impozitului pe profit, dacă se utilizează peste 15% din cheltuieli pentru activitatea de cercetare științifică și de dezvoltare a tehnologiei noi în România și pentru procesul de formare profesională, precum și dacă se creează cel puțin 30 de locuri de muncă prin dezvoltarea investiției existente sau printr-o nouă investiție. Investițiile directe, a căror valoare depășește 1 milion dolari SUA sau echivalentul în lei sau alte valute convertibile la data prezentării proiectului de investiție la MDP, realizate în termen de maximum 30 de luni de la data eliberării certificatului de investiție, beneficiază de o serie de facilități. Astfel, utilajele tehnologice, instalațiile, echipamentele, aparatele de măsură și control, produsele de software, achiziționate din import, exclusiv noi, necesare investiției, vor fi exceptate de la plata taxelor vamale. Bunurile achiziționate din import sau din România, exclusiv noi, necesare realizării investiției și care urmează a fi stabilite în perioada următoare, beneficiază pe perioada de realizare a investiției, până la punerea în funcțiune a acesteia, de amânarea plății TVA potrivit reglementărilor în vigoare, respectiv, până la data de 25 a lunii următoare datei de punerea în funcțiune a investiției. Aceste investiții sunt scutite de impozitul de profit pe o perioadă de 5 ani și beneficiază, de asemenea, de deducerea unei cote de 20% din valoare, calculată în luna în care se realizează investiția, numai din punct de vedere fiscal, prin înscrierea acestuia la sumele deductibile prevăzute în declarația de impunere. Investițiile realizate în condițiile acestei legi beneficiază de utilizarea amortizării accelerate, definite conform Legii nr. 15 din 1994, iar investițiile noi, a căror valoare depășește 10 milioane dolari SUA, alte valute convertibile sau echivalentul în lei, conform proiectului de investiție și planului de afaceri vor fi prezentate Departamentului pentru Relații cu Investitorii Străini, din cadrul Guvernului, în vederea obținerii de facilități suplimentare ce pot fi negociate și supuse de Guvern spre aprobare Parlamentului sub formă de lege.

În așteptarea unei reale evoluții economice și sociale

(Continuare din pag. 1)

Transformarea involuției economice și sociale în evoluție este adevărata noastră problemă, iar pentru asta nu este nevoie decât de oameni destoinici. Până și cei mai slabi comandanți militari știu că oștile învinse trebuie trecute în rezervă, contra - ofensiva se dă cu alte trupe și de undeva din spatele zonelor nesfârșitei măcinări de oameni și materiale, care întârzie înfrângerea, menajează regruparea forțelor pentru contraofensivă, dar ele însele nu mai pot rezolva problema pe cont propriu.

Întrebarea, fundamentală, care se pune este: de unde, din ce puncte, poate începe evoluția economică și socială. Există astfel de puncte.

Satele. Chiar cele mai sărace pot produce pentru existența proprie a celor care redevin țărani din navești, a celor care revin la țară pentru a lăsa apartamentele copiilor, sau pentru că nu mai au cu ce trăi la oraș. Satul rămâne singura zonă în care surplusul de forță de muncă poate supraviețui fără ajutorul nimănui și fără să amplifice presiunea politică.

Oamenii pot lucra și produce cele necesare vieții la un nivel elementar, dar nu vor refuza avantajele asocierii, cu condiția ca acestea să fie reale. Terenurile fostelor IAS-uri trebuie să redevină ceea ce erau la sfârșitul anilor '50 și mai târziu – modele de producție agricolă. Sarcina aceasta nu și-o poate asuma – în România, nu în Occident – proprietari de genul lui „Tănase Scatiu” și nici „proprietarii fantomă”, ci statul.

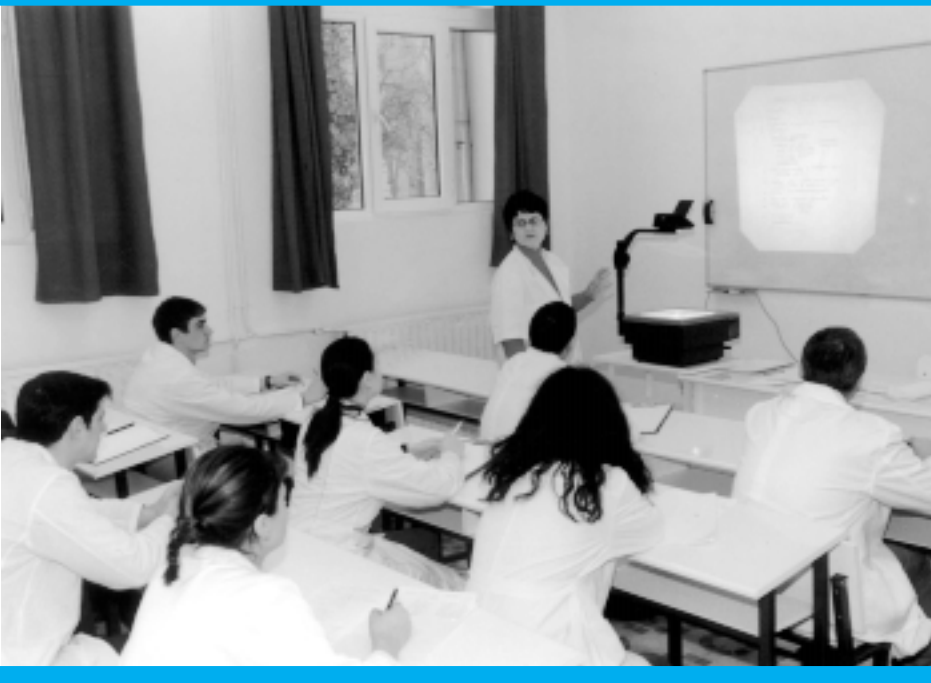
Este nevoie de investiții și de specialiști. Până la apariția „fermierului” mai este mult și timpul nu așteaptă. Nu este nevoie de oprit în femele de stat decât pământurile necesare pentru a rezolva câteva probleme mari: agricultură modernă, hrană pentru populație (a orașului în primul rând), asigurarea unor zone de producție model pentru sat (inclusiv pe seama cercetării științifice).

Satul reprezintă chiar punctul de începere a evoluției prin avantajele lui unice în condițiile actuale din țara noastră: rețin natural forța de muncă în exces, sunt zone ideale de așteptare a relansării producției suficiente pentru ele și, într-o anumită măsură, pentru alții, căci grăul, porumbul etc. rămân produse identice, indiferent în ce loc și în ce condiții tehnice s-ar produce. Marile suprafețe agricole (fostele IAS-uri, institute de cercetări etc.) ne asigură condiția esențială de relansare a producției agricole „la nivel de vârf”.

Orașul. Chiar cele mai lovite și „decapitate de platforme industriale” au condiții de relansare datorită costului redus al forței de muncă și al nivelului ei de calificare. Pe de altă parte, ceea ce se poate produce cu actuala forță de muncă rămâne adesea comparabil cu ce se produce în oricare altă parte a lumii: stofe, brânzeturi, pielărie etc.

Trebuie luptat, desigur, pentru marile întreprinderi, dar concentrarea excesivă pe „vindere” și „distrugeri”, abate prea mult atenția de la lucrurile cu adevărat importante. Am așteptat prea mult de la fostul FPS și de la urmașul lui, de la anticorupție și de la schimbările de guverne. Neglijăm, în schimb, punctele esențiale de pornire în reluarea evoluției economice și sociale.

Rămâne deschisă problema școlii și aici prea multe lucruri elementare sunt ignorate. În primul rând, calitatea pregătirii școlare și antrenarea a cât mai mulți tineri în diferite forme de școlarizare. Destul cu iluzia formelor actuale de examinare la capacitate, revenirea liceelor la ceea ce au fost cândva; se impune și aici desființarea organismelor didactice parazitare care nu produc nimic și mai mult incurcă lucrurile.

Agricultura este punctul de sprijin al relansării economice

(Continuare din pag. 1)

Principiile fundamentale ale politicii agrare a Uniunii Europene sunt:

- unicitatea pieței;
- preferința comunitară;
- solidaritatea financiară.

Produsele agricole circulă liber, pe baza competitivității.

Pentru a evita scăderea prețurilor, se preconizează ca prețul în comunitate să fie în general prețul din țara unde prețul de cost al produsului este cel mai ridicat.

Preferința comunitară înseamnă că în interiorul Uniunii Europene să se dea prioritate produselor și prețurilor agricole realizate în comunitatea europeană.

Solidaritatea financiară înseamnă angajarea bugetului comunitar în domeniul agricol prin Fondul European de Orientare și Garantare Agricolă, care reprezintă peste 50% din totalul cheltuielilor comunitare.

Rămâne să analizăm în ce măsură aceste trei principii fundamentale se regăsesc în politica agrară a țării noastre, alături de alte principii privind:

- reevalvarea potențialului de producție al solurilor țării noastre pentru o populație în continuă creștere și pentru ridicarea nivelului de trai;
- dezvoltarea rurală;
- producție agricolă diversificată, multifuncțională;
- piețele agricole;
- competitivitatea;
- profitul agricol;
- creditul agricol și creditul funciar ipotecar;
- sprijinul financiar al producătorilor agricoli și prin credite nerambursabile;
- cercetarea științifică adaptată la criteriile Uniunii Europene.

Așa cum arată datele statistice publicate de Comisia Europeană, necesarul de consum la cereale, zahăr, carne, lapte, brânză este acoperit din producția proprie a țărilor UE încă din 1994. Țările din UE au excedent la toate aceste produse și caută piețe de desfacere.

Situația aprovizionării în UE (%)				
Produse	1968-1969	1978-1979	1987-1988	1993-1994
Cereale, din care:	86	96	111	126
grâu	94	110	119	141
orz	103	112	117	122
porumb	45	59	91	108
Zahăr	82	124	127	135
Carne, din care:	93	98	102	105
carne bovine	90	100	107	107
carne porcine	100	100	103	106
Lapte praf	169	-	316	211
Brânză	98	103	106	106
Unt	91	111	110	104

Politica agrară a țării noastre trebuie orientată în viitor spre o agricultură **multifuncțională**; în mare parte ea trebuie să fie complementară agriculturii din țările Uniunii Europene. Țara noastră intră în concurență cu agricultura europeană și americană puternic subvenționate.

La noi trebuie să se dea atenție mai mare dezvoltării culturilor de arbuști fructiferi: afin, zmeură, de căpsuni, de tutun, ca și produselor leguminoase realizate prin metoda agriculturii organice sau biologice, volierelor de fazani, de prepelițe, păstrăvărilor, alături de industrializarea lemnului, toate acestea constituind surse de produse ce se caută la export.

O altă problemă actuală pe care dorim să o semnalăm este legată de terenul agricol care este principalul mijloc de producție în agricultură.

Cel mai mare neajuns al agriculturii românești contemporane, pentru a deveni competitivă, îl constituie **fărămițarea excesivă a proprietății funciare** în exploatați mici în medie de 2,2 ha, formate la rândul lor din 5-16 parcele și care reprezintă 4,2 milioane de exploatații, pe o suprafață de 9 milioane ha (60% din suprafața agricolă). Aceasta este una din consecințele aplicării Legilor 18/1991 și 169/1997 care nu au prevăzut nimic pentru protejarea marilor investiții tehnice făcute în agricultură din banii țăranimii (organizarea teritoriului, sisteme de irigații, construcții zootehnice etc.) și nici sancțiuni pentru cei care le distrug.

Exploatațiile agricole mici, de subzistență, limitează posibilitatea investițiilor în mijloace moderne de producție și, în primul rând, a mecanizării lucrărilor agricole, a aplicării irigațiilor, îngrășămintelor, ierbicidelor, pesticidelor.

Un alt mare neajuns rezultat în urma aplicării Legii 18/1991 îl constituie faptul că 47% din terenul agricol retrocedat aparține moștenitorilor cu domiciliul la oraș, care au alte ocupații și nu practică agricultura.

Pentru sprijinirea creșterii suprafeței terenurilor exploatațiilor agricole este necesară elaborarea unor acte legislative și guvernamentale, ca de exemplu:

- Lege pentru comasarea și organizarea amenajării teritoriului agricol;
- Lege pentru încurajarea și subvenționarea agriculturii;
- Legea creditului funciar ipotecar.

Dintr-o emisiune TVRM

După 1990 toate țăările europene foste „socialiste” în afară de România, au privatizat proprietatea funciară, fără însă să **fărămițeze exploatația** sub o anumită dimensiune. Este o mare deosebire de concepție între proprietate și exploatare agricolă, aceste două noțiuni nu se confundă.

Pentru a înlătura parcelarea excesivă care s-a produs după 1990 în țara noastră, folosind experiența europeană în restructurarea exploataților agricole este necesar să se faciliteze ca terenurile absenteiștilor doritori să le vândă, sau să le arendeze, să fie centralizate în exploatații mari, să se înființeze societăți de arendare, obștii cu suprafețe comasate de 200-500 ha în zona coliniară și de peste 1000 ha în zona de câmpie.

Considerăm că este necesară elaborarea unui program național de reevaluare a capacități de producție, de restructurare și organizare a teritoriului cu facilități pentru investiții prin fonduri acordate de o Bancă a Fondului Funciar.

O altă problemă de actualitate este **dezvoltarea rurală**.

45% din populația țării trăiește în mediul rural.

34% din populația activă se ocupă cu agricultura.

Asigurarea unui nivel de trai decent, echitabil, pentru cei ce alcătuiesc comunitatea agrară este o directivă a Uniunii Europene.

Adunarea parlamentară a Consiliului Europei a adoptat Recomandarea 1296/1996 cu privire la Carta Europeană a Spațiului Rural.

REZULTATE REMARCABILE ALE STUDENȚILOR UNIVERSITĂȚII *SPIRU HARET* LA PRIMELE CONCURSURI DE ATLETISM ALE ANULUI

Studentii atleți ai Facultății de Educație Fizică și Sport din cadrul Universității *Spiru Haret* au evoluat excelent la finalele Campionatelor Naționale de seniori și tineret din 16-17 februarie a.c. care s-au desfășurat în Sala de Atletism din Complexul Național *Lia Manoliu* din București, precum și la Jocurile Balcanice din 23-24 februarie, desfășurate în capitala Greciei, Atena.

La finalele Campionatelor Naționale de seniori și tineret, desfășurate la București, au participat și studenți ai Universității noastre, trei dintre aceștia cucerind șase medalii, dintre care cinci de aur și una de argint.

Fericiții câștigători ai acestor medalii sunt:

- **Ștefan Adrian** (anul I) – campion național de seniori și tineret în proba de 60 m plat, cu timpul de 6"80;

- **Tufaru Stelian** (anul II) – dublu campion național de seniori în proba de 800 m, cu timpul de 1:52"05 și în proba de 1.500 m cu timpul de 3:51"05;

- **Mihăilescu Alexandru** (anul I) – campion național de tineret și vicecampion național în proba de 60 m garduri, cu timpul de 8"11.

La competiția internațională Jocurile Balcanice de Atletism au participat studenții **Ștefan Adrian**, în proba de 60 m plat, ocupând locul IV și **Tufaru Stelian**, care s-a clasat pe locul I, la proba de 800 m, cu timpul de 1:54"23, devenind **campion balcanic**.

Studentii atleți din Universitatea *Spiru Haret* se pregătesc cu perseverență și cu pasiune pentru Campionatul Universitar de Atletism, ce se va desfășura în zilele de 23-24 martie a.c., care va avea loc în Municipiul Bacău și pentru celelalte competiții atletice ale anului ce se vor desfășura în aer liber și unde sperăm că vom obține și alte medalii în cadrul acestor competiții, care să răsplătească eforturile depuse.

Lector univ. Gheorghe RUGINĂ
Antrenor emerit

Studenți ai Facultății de Educație Fizică și Sport pe terenul de baschet al Universității

Programul Televiziunii *România de Mâine (tvRM)*

Luni 18 martie 2002	Marti 19 martie 2002	Miercuri 20 martie 2002	Joi 21 martie 2002
6:00 Matinal - Informații utile, sfatul medicului, gimnastică, revista presei, interviuri și muzică 10:00 Drept civil (11) 10:55 Bazele contabilității (19) 11:30 Psihologia educației (11) 11:55 Lingvistică generală (4) 13:00 Economie politică (19) 14:00 Știri 14:15 Dreptul muncii (12) 15:30 Maestrii artei și culturii românești: Ludovic Spiess (r) 18:00 Orizonturi economice. Sărăcia – excludere și disoluție socială. 19:00 Relații industriale. Documentar 19:30 Lecția de engleză 20:00 Melodii populare românești 20:30 Actualități 21:15 Sportul la momentul adevărului. S.O.S. sportul la copii și juniori. 22:30 Ora de română (r) 23:05 Dezbateri culturale. Obiceiuri de primăvară (r) 24:00 Program muzical nocturn	6:00 Matinal - Informații utile, sfatul medicului, gimnastică, revista presei, interviuri și muzică 10:00 Drept roman (26) 10:25 Istoria economică a României (7) 10:55 Literatură engleză (4) 11:25 Anatomie funcțională (3) 12:25 Economie politică (20) 13:30 Metode și tehnici de cercetare în sociologie (3) 14:00 Știri 14:15 Drept civil an II (1) 15:15 Limba latină (7) 15:55 Club internațional. Suedia (r) 17:55 Orizonturi economice. Probleme actuale ale agriculturii românești. Economistul viitorului 18:55 Litera și spiritul legii: Impactul social al legii (r) 19:55 ProDiplomația: Diplomația și drepturile omului (2) 20:30 Actualități 21:15 Festival folcloric la Medgidia 21:45 Lumea sporturilor. Glorii ale sportului românesc: Mihaela Peneș, campioană olimpică la 17 ani. 22:45 Program muzical nocturn	6:00 Matinal - Informații utile, sfatul medicului, gimnastică, revista presei, interviuri și muzică 10:00 Drept civil an II (2) 11:10 Literatură engleză (5) 11:40 Teoria comunicării (4) 12:45 Birotică (6) 13:15 Istoria economică a României (8) 14:00 Știri 14:15 Drept comercial (1) 14:40 Istoria literaturii române (3) 15:35 Geografie economică mondială (3) 16:25 Psihologia educației (12) 17:00 În slujba adevărului (r) 18:00 Orașe românești: București – documentar (1) Coproducție tvRM-TVRI (r) 18:30 Cântați cu noi. Muzică ușoară 19:30 Patrimoniul cultural al umanității. Cordoba. Documentar 20:30 Actualități 21:15 Parlamentul britanic la lucru. Documentar 21:40 Lumea sporturilor (r) 22:40 Program muzical nocturn	6:00 Matinal - Informații utile, sfatul medicului, gimnastică, revista presei, interviuri și muzică 10:00 Drept penal – partea specială (11) 11:15 Limba latină (8) 11:40 Geografie economică mondială (4) 12:35 Istorie și civilizație franceză (3) 13:10 Genurile presei 14:00 Știri 14:15 Drept civil (12) 15:15 Limba franceză contemporană (3) 15:45 Bazele contabilității (20) 16:15 Teoria comunicării (4) 17:15 Lingvistică generală (5) 17:55 Horă la Pietrari 18:25 Nuntă în Țara Lăpușului. Documentar 19:00 Sănătate pentru toți: Pericolul numit tuberculoză 19:30 Societatea românească – încotro? Generații de muncitori rurali – cercetare sociologică. (5) 20:00 Din folclorul românesc 20:30 Actualități 21:15 Sportul la momentul adevărului. S.O.S. sportul la copii și juniori (r) 22:30 Orizonturi economice. Sărăcia – excludere și disoluție socială (r) 23:30 Universitaria. Biblioteca și universitatea 24:00 Program muzical nocturn
Vineri 22 martie 2002	Sâmbătă 23 martie 2002	Duminică 24 martie 2002	13:30 Club internațional: Ucraina 15:30 S-a întâmplat aici. Documentar 16:00 Johnny Holliday în concert 17:00 Lumea sporturilor: Școala campioanelor – hochei și patinaj 18:00 Maestrii artei și culturii românești: Ilinca Tomoroveanu 19:15 Orașe românești: Târgoviște. Documentar (2) Coproducție tvRM – TVRI 19:45 Virtuozitate. Muzică populară. 20:30 Actualități 21:00 Puncte cardinale (r) 22:00 Ora de muzică (4) (r) 23:00 Program muzical nocturn
6:00 Matinal - Informații utile, sfatul medicului, gimnastică, revista presei, interviuri și muzică 10:00 Drept penal – partea specială (12) 11:15 Statistică economică (12) 11:35 Anatomie funcțională (4) 12:20 Literatură engleză (6) 12:50 Metode și tehnici de cercetare în sociologie (4) 13:15 Istorie și civilizație franceză (4) 14:00 Știri 14:15 Drept internațional public (10) 15:20 Istorie și civilizație engleză 16:00 Muzica pentru toți. Portret de interpret: Aneta Stan (r) 17:00 Lumea sporturilor: Șahul de la A la Z. Info-sport – atletism. 18:00 Dicționar economic: Guvernarea corporativă. Invitat: prof.univ.dr. Gheorghe Zaman, membru corespondent al Academiei Române. 18:30 Dialog juridic. Consultații juridice cu prof.univ.dr. Corneliu Turianu 19:00 <i>Lumea în clipa 2000</i> : Pe lângă istorie – talk-show 20:00 Din folclorul românesc 20:30 Actualități 21:15 Muzică populară din Valea Lăpușului 21:45 Societatea românească – încotro? (r) 22:15 Orizonturi economice. Probleme actuale ale agriculturii românești. Economistul viitorului (r) 23:15 Program muzical nocturn	6:00 Matinal - Informații utile, sfatul medicului, gimnastică, interviuri și muzică 9:00 Ora de română 9:35 Universitaria. Comunicarea – un concept pentru secolul XXI 10:05 Atelier studențesc. Studenția profesorilor noștri 10:35 Dicționar economic. Guvernarea corporativă (r) 11:00 Lecția de engleză (2) (r) 11:30 Puncte cardinale – talk-show 12:30 Ora de muzică 13:30 Litera și spiritul legii: talk-show de Corneliu Turianu 14:30 Filosofie și cultură: umanism și iluminism în filosofia românească 15:30 Varietăți muzicale 16:00 În slujba adevărului. Opinii despre Legea administrației publice locale 17:00 Lumea sporturilor 18:00 Muzica pentru toți. Portret de interpret: Polina Manoila 19:00 Patrimoniul cultural al umanității. Salamanca. Documentar 20:00 Café concert 20:30 Actualități 21:00 În atelierul de creație. Moment Caragiale la UNITER 22:15 Pro Diplomația: Diplomația și drepturile omului (2) (r) 23:45 Program muzical nocturn	6:00 Matinal - Informații utile, sfatul medicului, gimnastică, interviuri și muzică 8:00 Sănătate pentru toți. Pericolul numit tuberculoză. (r) 8:30 Dialog juridic (r) 9:00 Călător în Țara Lăpușului. Documentar 10:00 Călător în Țara Loviștei. (1) Documentar 10:30 Patrimoniul cultural al umanității: Burgos. Documentar 11:30 Din folclorul românesc 12:00 <i>Lumea în clipa 2000</i> : Pe lângă istorie (r) 13:00 Muzică populară cu Ion Schipoancă	

Opinia națională

Telefoane:
410.39.11 și
410.39.13,
interioare:
117, 122
Fax:
411.33.84

REVISTA **OPINIA NAȚIONALĂ**
DE FUNDATIA ROMÂNIA
Instituție social - umanistă de cultură
Revista se poate procura prin abonament
țară. În Catalogul RODIPET, revista se regăsește
Solicitați de abonamente se pot adresa redacției
sau dispoziție de plată pe adresa: *Opinia națională*
313, Sectorul6, București, Cont 2511.1-23.1
ISSN 1221-4101
Machetarea computerizată și tipărită la
LABORATORUL DE TEHNOREDACȚIE
FUNDATIEI ROMÂNIA
Publicația **OPINIA NAȚIONALĂ** este înregistrată la
nr. 24.000/7.090.672 din 3 septembrie 2001

La tvRM

Orizonturi economice

Sub acest generic, realizatorii emisiunii vă oferă o tematică de largă audiență și de strictă actualitate:

Luni, 18 martie orele 18,00: **Orizonturi economice**. Sărăcia – excludere și disoluție socială. Cercetătorii Corina Căce, Sorin Căce, împreună cu realizatorii emisiunii conf. univ. dr. Cătălin Ghinăraș și prof. univ. Constantin Mecu, vă oferă în cifre și fapte un tablou al realităților în acest domeniu, în țara noastră.

Marti, 19 martie orele 18,00: **Orizonturi economice**. Probleme actuale ale agriculturii românești. Invitat: academicianul David Davidescu. Realizator: Victor Axenciuc. - **Economistul viitorului**. Conf. univ. dr. Manuela Epure, împreună cu studenți de la Universitatea *Spiru Haret*, vă prezintă aspecte semnificative ale practicii studențești într-o economie funcțională de piață – Anglia.

Vineri, 22 martie orele 18,00: **Dicționar economic**. Guvernarea corporativă. Invitat: prof. univ. dr. Gheorghe Zaman, membru corespondent al Academiei Române. Realizator: Eugen Ghiorghiță.

Stimați cititori: Așteptăm din partea dvs. propuneri și sugestii la telefon 334.99.93, fax 334.49.50. Scrieți-ne pe adresa: Televiziunea *România de Mâine*, Departamentul Economic – Șoseaua Berceni nr. 24, Sector 4, București.

Opinia națională

Telefoane: 410.39.11 și 410.39.13, interioare: 117, 122 Fax: 411.33.84

REVISTA *OPINIA NAȚIONALĂ* ESTE EDITATĂ DE FUNDATIA ROMÂNIA DE MÂINE.
Instituție social - umanistă de cultură, știință și învățământ
Revista se poate procura prin abonament de la toate oficiile poștale din țară. În Catalogul RODIPET, revista se regăsește la poziția 2.256.
Solicitări de abonamente se pot adresa redacției, cu plata prin mandat poștal sau dispoziție de plată pe adresa: *Opinia națională*, Splaiul Independenței nr. 313, Sectorul 6, București, Cont 2511.1-23.1/rol - B.C.R. – Sucursala Unirea.

ISSN 1221-4019

Machetarea computerizată și tiparul executate de LABORATORUL DE TEHNOREDACTARE ȘI TIPOGRAFIA FUNDATIEI ROMÂNIA DE MÂINE
Publicația *OPINIA NAȚIONALĂ* este înregistrată la Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci la nr. 24.000/7.090.672 din 3 septembrie 1997.

Recensământul populației și al locuințelor

Pentru a ne cunoaște pe noi înșine ca popor, pentru a ști încotro ne îndreptăm

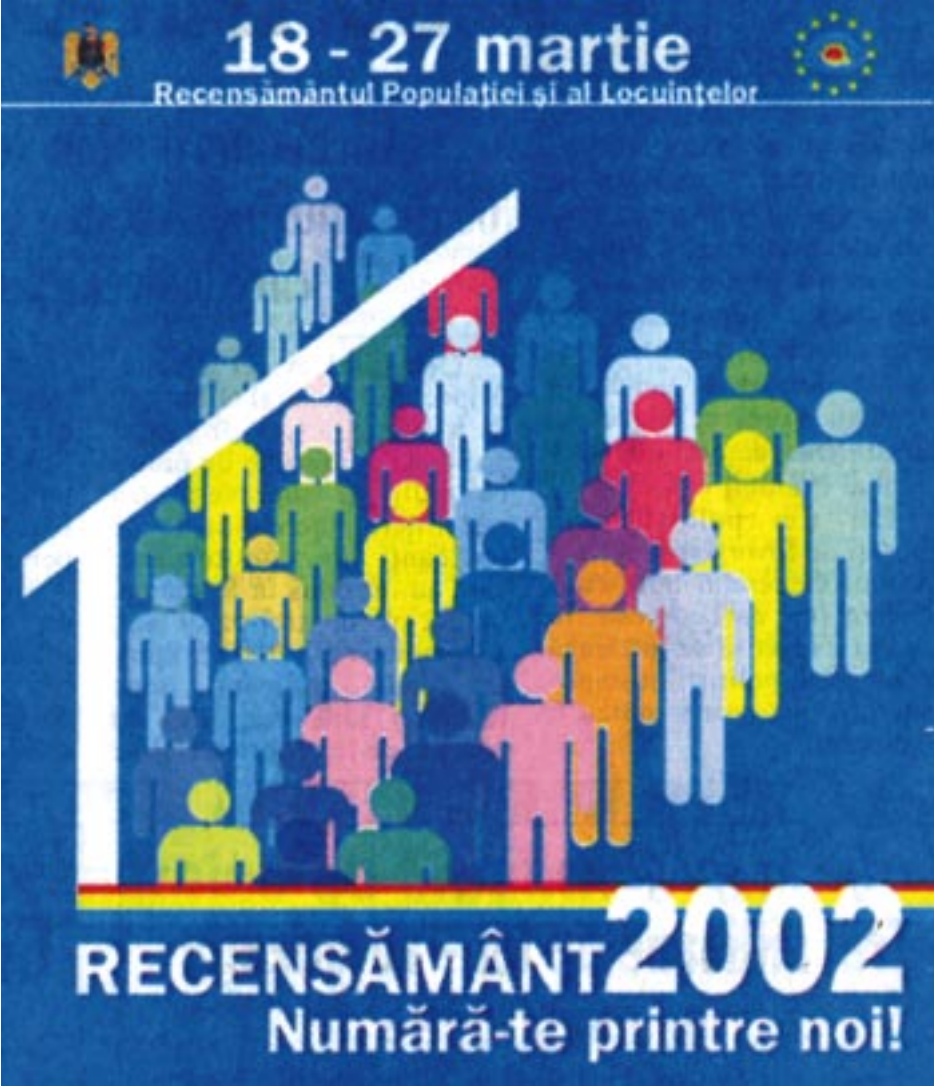
Prof.univ.dr.
Victor AXENCIUC

În țara noastră, ca și în toate țările lumii, la intervale de un deceniu se efectuează recensăminte generale ale populației; această operațiune statistică a fost convenită, încă din a doua jumătate a secolului XIX, pe baza recomandării Congreselor internaționale de statistică și acceptată atunci de majoritatea guvernelor.

Până la mijlocul secolului XIX înregistrările generale ale populației în Țările Române se făceau cu scopuri fiscale, pentru stabilirea numărului contribuabililor și a privilegiilor; din cauza tehnicilor și metodelor sumare, rezultatele apăreau incerte, chiar greșite, știindu-se că după fiecare catagrafie – cum se numea recensarea – urmau noi poveri fiscale, operațiunea de înregistrare întâmpina pretutindeni împotrivirea, mai ales a țăranilor. În rapoartele comisiei de catagrafiere a populației Moldovei din 1831, se menționau asemenea poziții, de pildă, în satele ținutului Neamț, „locuitorii ies grămadă cu ciomege și topoare de fier și nu vor să primească formularele. Delegații comisiilor sunt scoși afară din sat și amenințați cu bătaia”⁽¹⁾.

Recensămintele moderne nu au scop fiscal și astfel se înlătură orice suspiciune a populației, care totdeauna colaborează cu recenziarii pentru obținerea datelor cât mai exacte.

În perioada modernă a României, recensarea populației, cu oarecare periodicitate regulată, a fost organizată de instituția specială de statistică a statului; ea funcționează astăzi sub denumirea de Institutul Național de Statistică. Primul recensământ s-a desfășurat în intervalul decembrie 1859 – martie 1860; acesta a fost conceput în Țara Românească de Dionisie Pop Marțian și în Moldova de Ion Ionescu de la Brad, personalități proeminente ale științei

statistice românești. A urmat apoi după patru decenii, în 1899, un alt recensământ. În secolul XX, s-au efectuat înregistrări totale și simultane ale populației în anii 1912, 1930, 1945, 1948, 1956, 1966, 1977, 1992. Cantitatea și calitatea indicatorilor s-au îmbunătățit pe măsura dezvoltării metodologiei și a scopurilor urmărite.

Pe lângă recensarea populației, adesea, s-a făcut și înregistrarea clădirilor și

locuințelor; așa s-a procedat la recensămintele din 1859-1860, din 1912, 1930, iar din anul 1966, în mod sistematic, la cele care au urmat.

Recensământul populației și locuințelor din martie 2002 reprezintă o acțiune de mare amploare și complexitate; ea antrenează peste 130.000 persoane instruite prin cursuri speciale, consumă 450 tone de hârtie pentru tipărituri și formulare și

implică un buget de 851 miliarde de lei, revenind 1,25\$ pe locuitor, față de costul de 2-22\$ în alte țări⁽²⁾.

Prin modul de pregătire și criteriile de recenzie, prin întreaga realizare a sa, recensământul populației și locuințelor, din martie 2002, asigură îndeplinirea recomandărilor în domeniu ale organismelor de specialitate ale ONU și a angajamentului asumat de România de aliniere a statisticii naționale la cerințele Uniunii Europene.

Introducerea, centralizarea și prelucrarea datelor de pe formulare va solicita mii de calculatoare și de operatori, efectuându-se după cele mai moderne tehnici.

Recensământul populației și clădirilor din martie 2002 constituie nu numai o operațiune de anvergură la nivelul întregii populații și a țării, dar și eforturi mari umane și materiale; întreprinderea de recenzie se impune cu un interes și scop de importanță națională prin obiectivele pe care le vizează și rezultatele ce se vor obține; ea urmărește cunoașterea cât mai precisă și detaliată a schimbărilor socio-economice ce s-au produs în societatea românească în perioada tranziției la economia de piață, obținerea informației statistice necesare pentru determinarea parametrilor principali ai mersului și rezultatelor acesteia în domeniul demografic și social, pentru cunoașterea potențialului și calității resurselor noastre umane la începutul secolului XXI.

În deceniul care a trecut de la ultimul recensământ, din anul 1992, în România s-au produs transformări demo-sociale, economice și culturale fundamentale, ceea ce a influențat substanțial asupra structurilor socio-profesionale ale populației; este, de fapt, primul deceniu al tranziției cu prefaceri radicale în domeniul proprietății, ocupației forței de muncă, cu orientări noi în cultura și instruirea populației. Într-un fel, recensământul din martie 2002, după prelucrarea variatelor aspecte și procese ce s-au desfășurat în acest deceniu, ne va oferi un bilanț al rezultatelor, bune și proaste, ale tranziției, privite prin prisma demografică. El va înfățișa transformările produse în variatele structuri ale populației, în componența familiilor și a gospodăriilor populației, în repartizarea locuitorilor pe unități administrativ-teritoriale, în mediile urban și rural, în statutul profesional și al locului de muncă, în gradul de ocupare, în nivelul de instruire a populației ocupate pe sectoare și ramuri, în condițiile de locuit și gradul de dotare cu elemente de confort ale populației, precum și structura demografică pe etnii, după limba maternă și religie.

De asemenea, recensământul va furniza date statistice asupra fondului de locuințe,

asupra modificărilor radicale în caracterul proprietății acestei importante bogății naționale, asupra capacității de locuire și gradului de folosire a acesteia.

Importanța majoră a recensământului constă în faptul că el va furniza o masă uriașă de informații statistice sistematice, ce nu se pot obține altfel, referitoare la numărul și structurile populației – sociale, economice și culturale – și ale locuințelor necesare, pentru studii științifice, pentru diagnoze și prognoze, pentru politicile de perspectivă al statului. Informația în aceste domenii pentru luarea deciziilor de interes național va fi mai bogată și mai certă.

Organizarea și efectuarea recensământului, prevăzut în H.G. nr. 504 din 2001, a fost încredințată Comisiei Centrale pentru Recensământul Populației și al Locuințelor, al cărui președinte este Octav Cozmăncă, iar vicepreședinte dr. Aurel Camara, președintele Institutului Național de Statistică.

Momentul de referință al recensământului din 2002 este ora 00,00 a zilei de 18 martie; în această zi încep operațiunile de recenzie, care continuă până la 27 martie 2002.

Datele obținute despre familie și locuințe cu ocazia recensării au caracter strict confidențial și vor fi utilizate numai în scopuri statistice; nimeni, nici o instituție sau persoană, sub sancțiuni prevăzute de lege, nu va putea utiliza datele personale în alte scopuri.

Pregătirea recensământului a început cu câteva luni mai înainte, prin cuprinzătoare acțiuni de formare și instruire a comisiilor județene, municipale, orașenești și comunale, prin verificarea și numerotarea clădirilor și actualizarea cărților de imobil. S-au format astfel în toată țara, 97.500 sectoare de recensământ, s-au tipărit 9 milioane de formulare ce vor fi completate.

Față de recensământul precedent, cel actual are unele elemente inedite; vor fi recenzați și cetățenii străini stabiliți în România , se va înregistra starea civilă legală și de fapt a persoanelor; copiii protejați vor fi înregistrați în formulare speciale; se vor obține date detaliate asupra locuințelor etc.

După prelucrarea datelor de către Institutul Național de Statistică, situațiile preliminare ale recensământului din martie 2002 vor fi comunicate opiniei publice, începând din luna iunie 2002, iar cele definitive vor fi prezentate în martie 2003.

Fundația *România de Măine* aduce contribuție la campania de popularizare a acestei importante acțiuni de interes național, prin difuzarea pe postul propriu de televiziune *România de Măine*, a dezbaterii consacrate recensământului populației și locuințelor din martie 2002, la care a participat prof. dr. Ion Păcuraru, șeful secretariatului tehnic al Comisiei Centrale de Recensământ.

Publicația noastră *Opinia națională* va prezenta analize desfășurate chiar îndată după obținerea rezultatelor preliminare pentru a informa cititorii asupra principalelor aspecte degajate din datele recensământului, privitoare la starea economico-socială a țării după un deceniu de tranziție la economia de piață.

Fiind de interes deosebit pentru statul român, cu urmări benefice pentru populația României, toți locuitorii țării noastre au datoria și obligația cetățenească să declare corect datele cerute de formulare, să sprijine activ acțiunea de recenzie.

⁽¹⁾ Din istoria statisticii românești, București, 1969, pag. 149.
⁽²⁾ „Revista română de statistică”, nr. 1, 2002, pag. 3

Ambianță de studiu la Universitatea Spiru Haret

În amfiteatrul mare al Facultăților: Sociologie-Psihologie și Relații Internaționale și Studii Europene (Edificiul din B-dul Basarabia)

În amfiteatrul mare al Facultăților: Drept și Limbi și Literaturi Străine (Edificiul din Șos. Berceni)

Facultatea de Arhitectură și Urbanism

Facultatea de Muzică

Facultatea de Limbi și Literaturi Străine

Facultatea de Sociologie-Psihologie